

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (2302) 1994 BALANDIS-APRIL 12

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Sumanymai ir pritarimai

Kilęs koks naujas sumanymas paprastai ieško pritarimo. Pastarasis, tarsi žalios sankryžų šviesos, leidžia judėti. Geriausi ir įdomiausi užmojai be platesnio pritarimo dažniausiai pasmerkti trūnyti arba ir visai išnykti. Tačiau ne visi pritarimai yra lygiaverčiai.

NORINT sumanymui rimtai pritarti, pirmiausia reikia su juo arčiau susipažinti, įvertinti, kritiniu žvilgsniu peržiūrėti, gal net vieną kitai prieštaraujančias prielaidas panagrinėti. Toliau — naudinga ir dažnai būtina atsekti sumanymo priežastis. Juk svarbu, kas sumanymą iškelia ir kokių tikslu. Žodžiu, pritarimas turėtų būti apgalvotas ir, kiek įmanoma, motyvuotas. Deja, ne visiems ir ne visada tai sekasi ar norisi daryti. Juo labiau — būti atsargiais, svarstančiais, nesikarščiuojančiais. Daugelyje atvejų, ypač smulkesniuose kasdiniuose klausimuose, pritariama, kad kitas būtų laimingas, kad nekiltų bereikalingas ginčas, kad nebūtų gaisra. Smulkūs trupinėliai greitai pasirodo ir greitai dingsta. Kiek kitaip būna su stambesniais gabalais. Gerai neapgalvoti pritarimai teikia pradžią veiksams, kurie liečia platesnius žmonių sluoksnius ir turi vieno kitą ar kitokių gilesnių pasekmių. Jei sumanymai naudingi ir daugelio remiami, išsišakoja tarsi gražiai žydintys medžiai, po kuriais malonu pabūti ar juos paliesti. Ir atvirkščiai — negatyvūs, kenksmingi sumanymai, nors kai kurie dėl savanaudiškumo paremiami, dygsta duriančiais dagiais, ir kartais net išties žmonių minios turi dėl to kentėti. Tuo būdu tikslai ir pritarimai įvairiausiose gyvenimo sferose tampa veiklos branduoliais, apie kuriuos sukasi visos pajėgos ir pastangos. Laikant tai labai svarbiu reiškinio, demokratinės linkmės jungiuose reikalaujama pilnateisių žmonių daugumos pritarimo.

VALSTYBINIU mastu toji linkmė reiškiasi per žmonių laisvą išrinktus atstovus įvairiais vardais pavadintose institucijose. Tie atstovai jose kalba žmonių vardu, balsavimais parodo pritarimą ar nepitarimą siūlymams, keliams sumanymams, priimamiems įstatymams. Užtat išrinktieji atstovai yra labai svarbi atsakomybę prisiėmusi grupė, dažniausiai suėjusi politinių partijų kanalais, kurie savo ruožtu atspauduoja ir įpareigoja įeinančius. Derinti žmonių atstovavimą ir partijos interesus atstovai dažnai keblu. Šiuo atžvilgiu sistema nėra tobula, ir jau girdėti balsų apie atstovybių reformavimą ta prasme, kad žmonių patikėtiniai būtų laisvesni nuo grupinių varžtų, ir pritarimai ar atmetimai kiltų iš kiekvieno asmens apgalvoto apsisprendimo. Vadinamose pokumunistinėse valstybėse, įskaitant ir Lietuvą, siekiančiose demokratinio posvyrio, iki tokio nepriklausomo mąstymo laipsnio, atrodo, dar labai toli. Ten, kur parlamentas neturi absoliučios daugumos, susitarimai sunkiau įmanomi, ir dėl kokio reikalo paslaugai pritarti nėra kam. Geriau sekasi vienvaldystę demonstruojančiai daugumai. Partijos laikysena "suvienuodina" galvosena, ir viskas greitai išsprendžiama rankų pakėlimu, kuris dažnai tik solidarumą, ne išmintį, tereikia. Tokiais solidariais rankų kilnojimais pritariama vadams, pataikaujama vadovybei. Tai būdinga totalitinio režimo valstybėms, siekiančioms sudaryti įspūdį apie daugumos valią. Demokratijoje siekiuose išrinktas atstovas, nesvarbu kokiai politinei partijai nepriklausytų, neturėtų būti mechanškai aklas. Savarankiškas mąstymas kiekvienam kitiems atstovaujantiems yra būtinas. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Įtampa akcijų biržose

Ekonominių problemų Kanada atnešė netikėtą įtampą tarpautinėse akcijų biržose. Ji prasidėjo su JAV federacinių atsargų tarybos nutarimu padidinti savo paskolų palūkanas JAV bankams nuo 3,25% iki 3,5%. Buvo norima sumažinti ekonominio atkūtimui atnešamą infliacijos augimą. Tačiau palūkanas už paskolas padidino ir kitos valstybės. Tada staigiai įtampa apėmė tarptautines akcijų biržas, pradėjusias masinį jų pardavinėjimą, atnešusių investicijų sumažėjimą.

Kanados ministeris pirm. J. Chretienas, grįžęs iš atostogų Karibų jūros salose, rado keturių centų vertės netekusį Kanados dolerį. Jam gėlbėti Kanados centrinis bankas palūkanas už paskolas buvo padidinęs iki 6,21%. Su jomis vėl gerokai pabrango mortgicijais vadinamos ipotekinės paskolos. Tad J. Chretienas laukė ir graudūs verksmai namų statytojų, jų pardavėjų bei būsimų pirkėjų. Aukštos mortgicijų palūkanos palaidojo daugelio kanadiečių viltis įsigyti namus jiems prieinama kaina.

Iš tikrųjų kaltė tenka ne tik mortgicijų palūkanoms, bet ir pasakiškai iškilusioms namų kainoms. Pirmiausiai pokario metais Torontan atvykę lietu-

viai gerą namą galėjo įsigyti už 15-20.000 dolerių. Dabar už tuos namus jau drįstama reikalauti pusės milijono dolerių. Naujų suprastintų statybos namų kainas išpūtė vis dar valdžios nekontroliuojama spekuliacija žeme. Pernai spaudoj buvo rašyta apie ūkininką, sparčiai augančioje Mississaugoje ūkį pardavusį už milijoną dolerių. Esą spekuliuojantis pirkėjas tą pačią dieną tą ūkį pardavė kitam jau už tris milijonus dolerių. Namų kainas taipgi iškėlė statybos darbininkų unių streikai, greit lobstantys statybos rangovai.

Po ekonominio sulėtėjimo visada garsinamas ribotas namų atpigimas, susietas tik su mortgicijos palūkanų sumažinimu. Tiesioginė namų kaina lieka beveik nepaliekta. Namų atpigimo tik mortgicijos palūkanų sumažinimu dabar jau neužtenka. Juk yra didelis skirtumas, kai seniau perkamo namo mortgicijai reikėdavo 30-50.000 dolerių, o dabar jau reikia 100.000 ir daugiau dolerių. Tad žaidimas mortgicijų palūkanomis turi būti sujungtas su mortgicijos sumažinančių namų atpiginiu. Tada vėl prasidės normalus namų pirkimas, kuriam didelės įtakos neturės mortgicijų karuselė.

Finansiniuose sluoksniuose

Veržiasi pavasaris, lauždamas ledus ir išlaisvindamas ežerus bei upes

Nuotr. Vyt. Maco

Litai ir Amerikos doleriai

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Pasaulio bankas nutarė paskolų Lietuvai daugiau šiuo metu nebeskirti. Pagal socialinės apklausos duomenis, tik 14% Lietuvos gyventojų vertina savo ekonominę padėtį teigiamai, 72% — neigiamai. Tos pačios apklausos metu buvo atliktas prezidento Algirdo Brazausko įvertinimas: 42% gyventojų vertino prezidentą teigiamai ir 31% — neigiamai. Ministerio pirmininko A. Šleževičiaus vertinimas buvo tik 27% teigiamas ir 38% — neigiamas.

Kaip jau teko kartą komentuoti, LDD partijos bei A. Brazausko likimas bus labai glaudžiai susijęs su ekonomine pažanga, nes jis ir jo kolegos partiečiai sugebėjo įtikinti Lietuvos rinkėjų daugumą, kad jie ne tik žino pavienių karvų vardus ūkyje, bet ir pilnai supranta žmonių vargus ir turi patirtį ekonomikos vadovavime.

Pagrindinis krašto ekonominis barometras, atspindintis ne tik žmonių pasitikėjimą vyriausybe, jos patyrimą ir sugebėjimą valdyti ekonomiką yra šis: kaip rinka įvertina krašto pinigą. Nuo pat pirmųjų valdymo dienų darbiečiai žvairavo į Lietuvos banką ir monetarinės sistemos manipulavimą, nes taip, bent trumpam, galėjo išgelbėti savo nekompetentingumą ir paslėpti savo nuodėmes.

Kad galėtų tai įvykdyti, A. Brazauskas turėjo pašalinti Lietuvos banko valdytoją, kuris buvo pasirusęs pritaikyti vakarietiško bankų sistemos Lietuvoje, tuo pakenkdamas partiečiams. Galėjo nekooperuoti, tuštinant iždą. Šiandien darbiečių rankose yra visos krašto institucijos ir visos trys valdymo sritys: vyriausybė, seimas ir teismai.

Lito kursas laikosi stabiliai. Kai kurie Lietuvioje tai aiškina, kaip didelį partiečių laimėjimą. Net kai kurie save laikantys ekonomistais Vakaruose tai vertina kaip pozityvų ženklą.

Kreipiausi į du Amerikos lietuvių, turinčius skirtingus, bet labai didelius pasiekimus ekonomikos srityje. Vie-

nuogastaujama, kad Kanadoje gali sumažėti dabartinės užsienio investicijos. Esą užsieniečiai yra nepatenkinti Kanados vyriausybės deficitine skola, peržengusia 500 milijonų (Nukelta į 2-rą psl.)

nas jų — Antanas Grina, turėjęs labai aukštą pareigą finansų srityje su "Kraft International", prieš penkerius metus dirbęs didelio Amerikos banko viršininku Frankfurt'e. Antrasis — Zenonas Petkus, daug pasiekęs ir dirbęs pramonės srityje — didelės firmos administracijoje.

Abu ekspertai turi daug patirties ne tik praktikoje, bet ir yra puikiai pasiruošę akademikai. Jau keletas metų jie abu turi artimus ryšius su Lietuva. Tad jų nuomonė yra svarbi ne tik kaip specialistų, bet ir žmonių, paaugusių daug brangaus laiko, lėšų bei energijos, stengiantis padėti Lietuvai atstatyti ekonominę sistemą.

Lietuvoje abu ekspertai aktyviai reiškėsi per "International Executive Service Corps" ir ekonomikos tema yra atsakę į įvairių pareigūnų klausimus. JAV valdžia per Ildo skyrių (Department) taip pat kvietė A. Griną, kad patartų Lietuvos valdžiai valiutos ir bankų reikalais. Abu yra dažnai lankęsi Lietuvoje ir ilgokai ten gyvenę, eidami patarečių pareigas.

Štai keletas klausimų ir jų atsakymai į juos.

1. Ar pinigų, kaip ir kitų prekių, vertę turi nustatyti paklausa?

Antanas Grina: "... Imant krašto pinigų vertę ryšium su kitų kraštų pinigais, jo vertę priklauso pilnai nuo paklausos ir pasiūlos. Tuo atveju pinigų kaina tampa preke, kurios kaina užsienio valiuta nustatoma paklausos".

Zenonas Petkus: "Pinigas yra prekė, kaip ir visos kitos prekės, ir kaina priklauso nuo pasiūlos bei paklausos. Užtat bet koks reguliavimas galutinai valdžiai nepasiseka, rinką gali apgauti tik trumpam laikui. Sveikiausia ekonomikai yra netrukdyti pinigų rinkai taip, kaip ir visuose pažengusiuose kraštuose dabar yra. Primityvios valstybės to nemėgsta, nes praranda galimybę slaptai nuvertinti pinigų — apgauti žmones per infliaciją".

2. Ar lito vertinimas (3.5 litai už 1 dolerį) yra realus ir kas tai nustato?

Antanas Grina: "Lito įvertinimas gali būti daromas įvairiais būdais... Šiandieninė Lt 3.90 — \$1 pagal rinkos pareikimą yra maždaug ta, kuri turėtų būti, nes paskutiniu metu Lietuvos bankas šio kurso palaikymui buvo beveik neut-

ralus, t.y. nebuvo nei netto pirkėjas, nei pardavėjas... Prieš tai porą mėnesių lito vertė rinkos buvo stumiama aukštyn. Norint turėti kuo greičiausiai ir kuo efektyviausiai veikiančią laisvą rinką, pinigų vertė užsienio valiutos atžvilgiu turėtų būti, manau, apie Lt 3.50 ar net aukščiau. Ateityje, jei litas nebus rišamas (su užsienio valiuta), jis turėtų silpnėti iki 4.50 ar net 5.00. Bet pagal pirkimo galią kai kurių bendrųjų gėrybių šiandieninis kursas dar per žemas".

Zenonas Petkus: "Kol valdžia rinkai veikti trukdo, tikros vertės mes nežinome. Tačiau galima įvertinti palyginamąją vertę matuojant, kiek litas ir kita žinoma verta valiuta, kaip doleris, — gali nupirkt žinomų produktų prieš 6, 3, 2 mėnesius... ir panašiai".

3. Lietuvoje yra didelė infliacija, dėl kurios, iš dalies, Pasaulio bankas nutarė nebeskirti paskolų. Amerikos infliacija yra apie 3% — viena mažiausių Vakarų pasaulyje. Paskutiniųjų metų lito-dolerio santykis Lietuvoje išliko beveik nepakitęs. Kaip tai gali būti, kai Amerikos ir Lietuvos infliacijos skiriasi, kaip diena nuo nakties?

Zenonas Petkus: "Tu atsakei į klausimą. Negali".

Antanas Grina: "O jei šiaandien mes nustatytume, kad lito vertė siejama su doleriu ar marke, jei lito vertės negalėsime pakeisti, keisis kas nors kitas, t.y. negalėsime eksportuoti, bus bedarbystė, kris kainos, kol kraštas vėl sumažins infliaciją ir taps konkurentišku. Taigi dabar diskutuojamas lito susiejimas su kokia kita valiuta nėra visuotinis problemų sprendimas, nesutvarkius kitų krašte esančių sąlygų". (Tokį lito susiejimą su užsienio valiuta ir valiutos valdybos įsteigimą siūlo ministeris pirmininkas A. Šleževičius).

Manau, LDDP bandymas manipuliuoti bankų sistema yra pavojingas Lietuvai, Lietuvos ekonomikai ir litiui. Neklausiau savo draugų ekspertų, ar keistumėt savo šeimos dolerius į litus? Atsakymo nežinau, bet, sprendžiant pagal mūsų apskraus Amerikos lietuvio, seimo atstovo veiksmus, atrodo, reikia būti atsargiems. Prieš metus, būdamas kandidatų sąrašą, žmonėms jis dalino dolerius. Po vienerių metų jo kolegų ekonominės tvarkos gatvėse jis jau dalina litus, ne dolerius.

(Amerikos lietuvių radijas)

Savaitė Lietuvoje

Garsi byla dėl ginklų pirkimo

Kaip rašo ELTA, kovo 22 d. buv. Lietuvos krašto apsaugos ministeris A. Butkevičius aiškino spaudai apie ginklų pirkimą per firmą "Selma". Jo teigimu, Rusija pasirinkusi tarpininkę šią firmą, kuri statė butus pagal Lietuvos ir Rusijos sutartį — 5.000 butų iš Baltijos kraštų išvedamiems kariškiams — Kaliningrado srityje. Lietuva mainais iš Rusijos, tarpininkaujant "Selmai", įsigijo reikalingų ginklų (5.000 automatų ir du mažus povandeninius laivus). Pritrūko pinigų tolimesnei statybai Kaliningrade, todėl buvo nutarta sudaryti mainus: už "Selmos" statomus namus į Lietuvą turėjo būti patiekta nafta. Šios sutarties pasirašymą sustabdė išvakarėse įvykęs "Selmos" vedėjo V. Laurinavičiaus suėmimas. A. Butkevičius pasakė, kad visi sanderiai buvo patvirtinti atitinkamais vyriausybės nutarimais.

Spauldoje buvo pranešta, kad suimtojo V. Laurinavičiaus bute rasta 2 kg. trotilo. Savaitraštyje "Amžius" (kovo 26) aiškinama, jog Generalinės prokuratūros ir Valstybės saugumo tarnybos darbuotojai padarė apie 40 kratų pas buvusios Krašto apsaugos ministerijos pareigūnus, tarp jų ir buvusio ministerio A. Butkevičiaus namuose. Įtariama, kad "tarpininkavusi... 'Selma' pardavėjui sumokėjo apie 100 mln. rublių mažiau, negu buvo skyrusi vyriausybė, be to, nupirkti ne tie automatai, kurie buvo numatyti sutartyje. Manoma, kad šios kratos vykdymo Seimo nacionalinio saugumo komiteto, kuriam vadovaujant buvęs sribas rašytojas V. Petkevičius, iniciatyva". Pastarojo teigimu, kratų dauguma nesusijusi su ginklų pirkimu, o jos "atliktos siekiant sunaikinti buvusio ministro A. Butkevičiaus įkurtą imuniteto tarnybą, kuri esą gąsdino žmones ir rinko medžiagą prieš LDDP".

Kovo 22 d. spaudos konferencijoje A. Butkevičius paneigė jam keliamas kaltinimus. Tą pačią dieną Lietuvos ministeris pirmininkas A. Šleževičius priėmė Baltijos karo laivyno vadą, Kaliningrado srities administracijos vadovą ir kitus srities vadus, susirūpinusius dėl statybos tęsimo. A. Šleževičius pranešė, kad susitikime nebuvo pasirašyti dokumentai tuo klausimu, bet bus pasiūsta vyriausybė delegacija, kuri pasirašys atitinkamus susitarimus.

NVS šalis gavo stebėtojų statusą

Lietuvos nuolatinė misija prie Jungtinių Tautų pranešė, kad kovo 24 d. visumos posėdžio sesijoje Nepriklausomų valstybių sandraugai buvo suteiktas stebėtojų statusas.

Šiame numeryje:

Sumanymai ir pritarimai

Rankos pakėlimas balsuojant nevisada išreiškia nuomonę

Litai ir Amerikos doleriai

Ar iš tikrųjų valdžia trukdo veikti laisvai rinkai?

Lietuviai kaltinamųjų suole

Nesteigė SS dalinių Sibire kaltinami dėl žydų naikinimo

Kentėjo Sibire, kenčia ir Lietuvoje

Bandymas ginti politinių kalinių ir tremtinių teises

Tikrovė nedžiugina

Visoms blogybėms pašalinti reikės kelių kartų

Priedai nariams, parama organizacijoms

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo veikla

Džiaugsmo šventė

Čikagoje iškilmingai paminėta Kovo 11-toji

Kelonė po šventąją žemę

Žydai, vežimėliais atsivežę kūdikius, meldžiasi prie Raudų sienos

Naujų kelių ieškant

Skulptoriaus G. Gavėnavičiaus kūryba prasiveržė į laisvę

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, remėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Religiniu žvilgsniu

Mintys aplankius Egiptą

Kun. KAZIMIERAS J. AMBRASAS

Kaip nuostabiai plaukia debesy, po kuriais tyso Europos valstybės! Štai taip neseniai buvo Lietuva, Lenkija, Prancūzija, o dabar jau slenka Norvegija, ledais ir sniego kalnais pasipuošusi Grenlandija, mėlynuoja Atlantas, dykumomis ir aklois ežerų akimis išmarginta Naujoji žemė.

Nejučiomis šauna galvon mintis: kokie mūsų gyvenamojo laiko ryškiausi ženklai? Tikėjimo krizė, daugybė klaidų (II Tes 2,3), Šv. Tėvo ir katalikybės kritika, kuo plačiausiai paplitęs teorinis ir praktinis ateizmas, pragmatiška ir sumaterialėjusi civilizacija, atnešusi visuotinį nuodėmės patėsinimą, įžūliai kartojami nusikaltimai, kurie begėdiškai platinami visuomeninėmis bendravimo priemonėmis.

Taip pat girdisi vienas po kito rimti perspėjimai naudotis teologinėmis tikėjimo, vilties ir meilės dorybėmis, dažni kvietimai sekti Marijos parodytu nuolankumo, skaitumo ir paklusnumo pavyzdžiu.

Pagaliau tokie įsakmūs, nereti priminimai – tasai mūsų laikų apokaliptinis pobūdis, apie kurį taip akivaizdžiai prieš savo mirtį užsiminė Šv. Tevas Paulius VI: *Kartais skaitau Evangelijoje poskyrius apie pabaigos laikus ir galiu patvirtinti, kad kaip tik jau dabar ryškėja kai kurie pabaigos ženklai.*

Ar tikrai esam arti prie pabaigos? To niekad nežinosime. Mes turime būti visados pasirengę, bet visa tai gali trukti ilgai... pačioje katalikybėje kartais ryškiai vyrauja nekatoliškas galvojimo būdas, kuris... *ryto pasidarys dar stipresnis*... Reikia, kad mažasis būrys išliktų, ir nesvarbu, koks jis mažas bebūtų (Jean Guittton, Slaptasis Paulius VI, 152-3 psl.).

Ši mažoji būrelis Kristus su

Marija jau formavo nuo tų laikų, kai Kūdikėlis Jėzus, būdamas Egipto tremtyje, dar buvo ant motinos rankų. Kažkur yra parašyta: laikų pabaigoje ypač daug reikšmės ir svarbos bus suteikta Mergelei Marijai, kuri pasirodžiusi daugeliu vardu (Nekaltai Pradėtios, Krikščionių pagalbos, Paslaptingosios Rožės) ir vietų.

Ryšium su tuo minėtina J. Lorberio knyga *JĖZAUS KŪDIKYSTĖ IR JAUNYSTĖ*, iš vokiečių k. išversta ir Vilniuje 1994 m. išspausdinta. Juk tikrai ne vienam kilo troškimas bent kiek daugiau sužinoti apie Jėzaus vaikystę ir jaunystę. Ir štai toji knyga – tarsi nepakartojama kelionė po tas vietas, kur aprašomos tos dienos, kai Juozapas parsivedė Mariją į savo namus, kaip jie keliavo, gyveno, kur gimė pranašų išpranašautas, psalmėmis apgiedotas Betliejaus Kūdikis, kaip jie praleido Egipte su visa šeima kelerius metus.

"Jakobo Lorberio... darbuose slypi nuostabus mokymas. Tai yra iš tiesų giliaprasmiš dieviškasis kodeksas, apimantis visas regimas ir neregimas gyvenimo sritis, o dvasinių požuriu nušviečiantis daugelį žmogiškojo mąstymo paslapčių", – rašoma šios įdomios knygos įžangoje.

Tai nuostabi kelionė po tų laikų Egiptą, kai tenai gyveno Šv. Seima. Tai savotiška daugelio atsivertimų istorija, su kuria pravartu susipažinti ne tik visiems dvejajantiems, ieškantiems. Ypač pravartu perskaityti vaikams, kurie čia atiras neapsakomai daugelį gerų pavyzdžių, sužinos apie savo bendramį Kūdikėlį Kristų, daugelį kitokių paslapčių...

Išganymas ateina per kančią, atrodančią beprasmiškai. Ir Jobas at rado Viešpatį savo kančioje.

(Karol Wojtyła)

Lietuviai kaltinamųjų suole

Nesiliauja kaltinimai lietuviams, dalyvavusiems žydų naikinime vokiečių okupacijos metais

HENRIKAS KUDREIKIS

Vartydamas "Conservative Chronicle" (1993.V.26), atkreipiau dėmesį į žurnalisto Samuel Francis straipsnį "War Crimes Office Skirts Law and Justice". S. Francis pastebi, kad pagal "Washington Post", OSI (Office of Special Investigations) rengiasi atimti JAV pilietybę iš dviejų asmenų, kaltindama juos esant nacių karo nusikaltėliais. Bet ir pats OSI direktorius pripažįsta, kad neturi jų nusikaltimų įrodymo.

Didžiausių nusikaltėlių sąrašo viršuje – du lietuviai: Kazys Čiurinskas, 75 metų amžiaus, pensijon išėjęs namų statytojas, ir Jonas (John) Grabauskas, vaistinininkas-pensinininkas iš Čikagos. Neil Sher, OSI vedėjas nuo 1983 m., bet gi negali įrodyti, kokį nusikaltimą jiedu padarė. Vienintelė kaltė – tarnavo vokiečių okupacijos metais Lietuvoje 2-me (turi būti 12-me) lietuvių batalione, dalyvavusiame žydų naikinime. Pagal Sher, užtenka, kad jie rasti bataliono sąrašuose, nes jie priklausė toms siaučiančiom žudikų gaujom, kurios kankino ir žudė žydus, civilius ir karo belaisvus.

S. Francis teigia, kad pagal Amerikos įstatymus nei vienas neturi būti kaltinamas priklausymu kokiai nors grupei. Už priklausymą "Cosa Nostra", "Crips" ar "Bloods" grupėms nei vienas JAV nebuvo nubautas. Bet OSI daug vadinausių karo nusikaltėlių deportavo į Sovietų Sąjungą ir komunistinę Jugoslaviją. Gražintas Estijon buvęs savisaugos dalinių karininkas Linnas "staiga" mirė.

Žurnalistas Francis pataria Clinton'ui vietoj trijų milijonų dol. OSI paskirti tuos pinigų biudžeto deficitui sumažinti.

O buvo taip

12-tas ir 13-tas (per klaidą vadinami 2-ru ir 3-čiu) Kauno batalionai buvo sudaryti stauga tik po žiaurių karo veiksmų, NKVD ir rusų kareivių masinio lietuvių žudymo. Lietuviai savanoriai, stoję į tuos du batalionus, pasirašė sutartį tik 6 mėnesiams valymui Lietuvoje miškų nuo bolševikų užsilikusiu dalinių. Per nepatyrusių kai kurių karininkų klaidas buvo priimtas būrys buvusių komjaunuolių ir kitokio tamsaus elemento. Jie, norėdami nuplauti savo raudonos žymes, stojo vokiečių tarnyboje. Mažas būrys savanorių dalyvavo žydų ir civilijų (buv. komunistų) naikinime. Bet kai dalinius vokiečiai siuntė į rytus, dauguma jų pabėgo. Tai rodo dalinių dokumentai.

Jokie lietuvių daliniai, prievarta įstumi iš 29-to Liet. šaulių korpo, nebuvo žudikai ar palaidos gaujos. Jie elgėsi drausmingai ir laikėsi Lietuvos kariuomenės statuto taisyklių. Porą kuopų paėmus geto sargyboms, 251 savanoris (bataliono 95%) išbėgiojo. Tuos, kuriuos bėgėgamt pagavo vokiečių Gestapo ar policijos daliniai, buvo sušaudyti, kiti atsidūrė koncentracijos stovyklose. Buvęs kacetos kalinys kun. Stasys Yla knygoje "Kunigas Stutthofe" rašo: "Radau visą krūvą lietuviškų karo uniformų, viena pėstininkų palaidine apsvilkau pats". Vadinasi, visas būrys jaunų lietuvių karių išrūko per kacetos krematoriumo kamina.

Nepagrįsti kaltinimai

Lietuviški laikraščiai iševijoje, o ypač Lietuvoje, be komentarų kartoją amerikiečių spaudos ar OSI oficialius kaltinimus lietuviams. Pagal KGB išleistą knygėlę, kur žiauriai juodinamas 12-tas lietuvių savisaugos batalionas, paveiksle rodomas tipiškas kumpanosis vokiečių policijos karininkas, kariantis partizaną. Šalia – sargybiniai juodomis uniformomis ir ant galvos pilotėmis. Joks lietuvių dalinys tokių uniformų nenešiojo. Taip buvo apvilkti gudų ir ukrainiečių policija. Kiekvienas karys žino, kad už civilijų šaudymą Geležiniai kryžiai neduodami. Tik už ypatingą drąsą kautynių metu apdovanoja-

ma Geležiniu kryžiumi. Vokiečiai griežtai vykdė oficialius savo įsakymus.

Jegu II-ro pasaulinio karo metu gyveno šventas Kristaus apaštalas, tai juo buvo karių kapelionas kun. Zenonas Ignonis. Rizikuodamas dieną ir naktį gyvybę, vokiečiams griežtai uždraudus karių kapelionui aptarnauti civilius, jis pavojingiausiose, partizanų užimtose zonose lankė ligonius, krikštijo, teikė ligonio patalpą, klausė išpažinčių. Ap lankė net šiltine apskrėtusius miestus, patarnaudamas ir kariams, ir civiliams. Visi Gudijos katalikų kunigai buvo išžudyti arba kitaip išnaikinti. Minėtoje KGB išleistoje knygėlėje kun. Ignonis nepaprastai šmeižiamas. Šiuos kaltinimus suinteresuoti žmonės pasistengė išplatinti pasaulio spaudoje.

Prelatas Ignonis knygoje "Praeitis kalba" aiškiai smerkia tuos lietuvius, kurie savanoriškai prisidėjo prie žydų naikinimo. Tačiau jis pozityviai rašė apie nekaltuosius, pavyzdžiui: "Drauge visi kariai ir karininkai sugiedoję litanią Nekaltiausios Šventos Marijos garbei. Pamaldose dalyvavo visi. Dauguma atliko išpažintį. Civilių tarpe buvo vietos lietuvių, kurių maldas išmokė ir išpažinčiai parėngė vietos kariai ("Praeitis kalba", psl. 98). Tai batalionas, kurį OSI vadina palaida žudikų gauja. Dabartinė Lietuvos spauda, išskyrus "Kari", "Kardą" ir "Tremtinį", vis kartoją KGB propagandos šmeižtus.

Valdžios taktika

Amerikos vyriausybė per OSI pareigūnus, kurie net per Amerikos spaudą pasiskelbė esą KGB ginklo draugai, nesisikaitydama su tarptautiniais žmoniškumo įstatymais, persekiojo ukrainietį Demjanjuką. OSI žinojo, kad jis nebuvo tas žiaurusis Ivanas, įrodytus sumetė į šiukšlių dėžę ir tęsė žmogaus kankinimus. Iz-

raeliui atmetus kaltinimus, kai kurios Amerikos žydų grupės ir Amerikos Teisės departamentas tebetąsia terorą. Pasak žurnalisto Pat Buchanan, Demjanjuko žmona priėjusi prie savizudybės ribos.

Sąrašai

Iš privačių šaltinių sužinota, kad OSI 500 ieškomųjų sąrašą sudaro išimtinai tik lietuviai. Jau anksčiau spaudoje buvo skelbta, kad 11,000 lietuvių karo nusikaltėlių gyvena vakarinėse valstybėse. Bet 1993.VI.15 "Lietuvos aidas" pranešė, kad prezidentui A. Brazauskui Wiesenthal'o centras atvežė sąrašus 52,000 žydų naikintojų Lietuvoje.

Pagal ankstyvesnes kai kurios spaudos žinias 18,000 lietuvių karo metu turėjo ginklus, tarnavo vokiečių kariniuose daliniuose, policijoje. Minimi taipgi buvę šauliai, jaunlietuvių, pavasarininkai. Jie visi esą kalti žydų naikinime. Prie jų priskirti, ypač KGB sąrašuose, 29-to šaulių korpo lietuvių kariai, pirmą rusų-vokiečių karo dieną sukilę prieš savo okupantus. Išskyrus rašytoją Venclovą (sūnų), kiekvienas lietuvis žino, kad sukėlė Lietuvus kariai pirmomis dienomis nę plauko nepajudino nei prieš žydus, nei bet kokius civilius.

Wiesenthal'o centras, nors pats Wiesenthal'is apšauktas Gestapo agentu (žiūr. Beginas – "Išilaužimas be ginklo", KGB leidinys) naudojasi KGB dokumentais.

Neatrodo, kad nors viena lietuviška organizacija ar grupė būtų pareiškusi protestą. Vokiečių bulvarinėje ar sensacijų spaudoje dabar dažnai pasirodo straipsniai, kaip lietuviai naikino žydus. Susidaro įspūdis, jog ne vokiečiai, o lietuviai pradėjo jų naikinimą. Štai visai neseniai Amerikos gal ir kitų kraštų dienraščiai rašė: "Buvę kacetininkai protestuoja prieš kompensacijų

PRISIMINIMAS

Maloniai kviečiame atsilankyti į mano vyro ir tėvelio

a.a. ALFONSO LUKOŠIAUS
vienerių metų mirties prisiminimą.

Mišios bus atnaušijamos balandžio 23, šeštadienį, 10 valandą ryto, Prisikėlimo parapijos šventovėje, 1021 College Street, Toronto.

Žmona Aniceta ir dukra Irena su vyru

PADĖKA

AŲA

TEOFILIUI BUROKUI

mirus 1994 m. vasario 24 d.,

sunkiausiom mano gyvenime dienom netekusiai savo vyro ir mūsų dukrų tėvo, visa širdimi dėkoju jums, mieli prieteliai už gilų lietuvišką nuoširdumą, užuojautą, kurią jūs visi taip švelniai mums išreiškėte.

Jūs visi pasiliksate mūsų širdyse.

*Danutė Burokienė
Liolita ir Sigutė*

AŲA

VLADAS SONDA

1994 m. vasario mėn. 26 d. mirties angelas
išsivedė mūsų Senelį (gražiuosius Rojaus sodus.

Ačiū kun. Eugenijui Jurgučiai, OFM, kuris lankė, guodė ir paruošė Senelį kėlionėn į amžinybę.

Ačiū kun. Klebonui Augustinui Simanavičiui, OFM, padėjusiam sutvarkyti laidotuvių rūpesčius.

Ačiū kun. Liudui Januškai, OFM, palydėjusiam mūsų tėvelį į amžinuosius namus.

Ačiū dr. M. Valadkai, kuris rūpinosi Seneliu ir darė viską galėjo, kad ligonis kuo mažiau kentėtų. Ir mūsų tėvelis dr. M. Valadkos priežiūroje užgeso ramiai, lyg deganti žvakė.

Ačiū visiems mus guodusiems tas liūdnas išsiskyrimo valandas.

Ačiū užprašiusiems Mišias už Senelio sielą.

Ačiū atsiuntusiems gėles.

Ačiū karsto nešėjams.

Ačiū ponioms paruošusioms laidotuvių pusryčius.

Ačiū taip gausiai aukojusiems (\$1216) A. Rinkūno švėtimo fondui. Jeigu mes užmiršime mūsų jaunimą, mes patys palaidosime tą mūsų mažutę Lietuvą Toronte.

Su dėkingumu –

*Jūrutė, Dariukas, Dalia, Rimvydas
ir Elzbieta Sondas*

mokėjimą lietuvių, latvių ir estų esesininkams".

Kalčiausi lietuviai?

Yra įvelti į žydų naikinimą vokiečių Gestapas, visi kariniai daliniai (tam tikrais atvejais), beveik visų Europos valstybių policijos (Lenkijos, Belgijos, Olandijos, Prancūzijos ir kt.). Aišku, visi dalyvavo vokiečių priversti. Jie dalyvavo palydose, suėmimuose. Šiandien neieškomi, nekaltinami nei Estijos, nei Latvijos SS ir Gestapo daliniai. Kalti tik lietuviai, nors jie drąsiai stojo prieš žiaurų Hitlerį ir Himlerį, galingą Gestapą. Lietuva – vienintelis kraštas, vokiečių verčiamas, atsisakė stoti į SS dalinius. Šiandien Lietuva ir lietuviai tam tikros tautybės juodinama pasaulio spaudoje. Praeina viena kita savaitė ir štai kuriame nors Ameri-

kos TV kanale rodomi žydų naikintojai, jų tarpe – lenkų policijos uniformomis apvilkti tariai lietuviai esesininkai. Faktas – joks lietuvių batalionas nedalyvavo Varšuvos geto naikinime.

Baigiant norisi prisiminti 184-tos šaulių divizijos pionierių batalione tarnavusį eilinį F. – šoferį ir puikų mechaniką. Jis, vienintelis žydas, kuris politrukų kasdien verčiamas, atsisakė stoti į komjaunimą. Puikiai sugveno su lietuviais kariais. Prasidėjus karui, jis norėjo likti su sukilusiais Varėnos poligono lietuviais kariais. Kadangi jo išvaizda buvo stipriai semitiška, lietuviai gana sunkiai prikalbėjo jį traukti kartu su rusais. Šarvuotu pontonu vilkiku nuliūdęs išrūko į rytus. "Susitiksi-me po karo" – jo paskutiniai žodžiai.

Savaite Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

balandžio 6 d., kad Lenkijos prezidentas Lech Walensa lankysis Lietuvoje balandžio 26-27 d.d. Svarbiausias jo vizito tikslas yra su Lietuvos prezidentu A. Brazausku pasirašyti šalių draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartį, kurią ruošė užsienio reikalų ministrai kovo mėnesį.

Per metus padaryta pažanga

Šeštosios Lietuvos vyriausybės vienerių metų veiklos apžvalgą padarė ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius spaudos konferencijoje, kaip rašo ELTA. Jo teigimu, realios gyventojų pajamos pradėjo didėti, 1992 metais vartojamų prekių ir paslaugų kainos buvo padidėjusios daugiau kaip 12,6 karto, o pernai

tik 3 kartus. Atlyginimai tiek pat paaugę, o nuo balandžio 1 dar kartą 5 nuosimčiais bus didinami atlyginimai biudžetinių įstaigų tarnautojams, pašalpos bei pensijos pensininkams. Darbo užmokestis ir kitos socialinės išmokos bus indeksuotos. Nuo balandžio 1 d. minimalus gyvenimo lygis: 48 litai per mėnesį vienam gyventojui. Patvirtinta minimali mėnesinė alga – 53 litai, minimalus valandinis atlygis – 0,32 lito.

Vidaus reikalų ministerio R. Vaitiekūno pranešimu, pastebima ryški nusikalstamumo mažėjimo tendencija: nors sunkių nusikaltimų 1994 metais padaryta 15% daugiau, iš viso nusikaltimų Lietuvoje sumažėjo 24%. Sunkių nusikaltimų išaiškinama 43,4% daugiau negu gretimosiose valstybėse. RSJ

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dolerių. Jiems nepatinka vis dar labai menkos finansų ministerio P. Martino pastangos biudžetiniams deficitams sumažinti. Mat 1995-96 m. biudžeto deficitui numatyta 32,7 milijono dolerių, o 1996-97 m. – 25 milijonai. Šia proga taipgi pabrėžiama, kad rimtesnę kovą su savo deficitais turėtų pradėti ir Kanados provincijų vyriausybės.

Investicinių užsienio kapitalą atbaido ir neaiški Kanados ateitis – galimas Kvebeko pasiskelbimas nepriklausomu ir pasitraukimas iš dabartinės dešimties provincijų federacijos. Rūpestį užsieniečiams kelia šį rudenį įvyksiantys Kvebeko parlamento rinkimai. Juos gali laimėti ir dabartinę liberalų premjero D. Johnsono vyriausybę išstumti iš valdžios separatistinė Kvebeko partija su savo vadu J. Parizeau. Jis yra išpareigojęs skelbti referendumą pasitraukimo iš Kanados klausimu.

Kanados ministras pirm. J. Chretienas, kalbėdamas lėšas liberalams telkusioje vakarinėje Saskačevane, ragino kanadiečius neprarasti pasitikėjimo savo krašto ateitimi. Jis betgi sutiko, kad užsieniečių nepasitikėjimą Kanada kursto jos vyriausybės valstybinė 511 milijonų dolerių skola ir nerimas dėl Kvebeko posūkių. J. Chretienas teigė, kad jis kvebekiečius geriau pažįsta negu užsieniečiai. Esą jis neabejoja, kad Kvebekas pasiliks su Kanada. Tokias mintis kadai yra dėsęs ir ministras pirm. P. E. Trudeau, Kanadai parūpinęs Kvebeko vyriausybės nepasirašytą konstituciją.

Oficialaus Kvebeko vyriausybės parašo Kanados konstitucijos reformomis siekė konservatorių ministras pirm. Brian Mulroney, paruošęs net

dvi derybose priimtas sutartis. 1987 m. balandžio 30 d. pasirašytos Meech Lake sutarties nepatvirtino provinciniai Manitobos ir Niufaundlandijos parlamentai. Princo Edvardo salos Charlottetowne Kanados vadų 1992 m. rugpjūčio 28 d. priimta sutartis buvo atmes-ta specialiu referendumu visoje Kanadoje spalio 26 d. Ją, matydami kitų kanadiečių opoziciją, atmetė ir patys kvebekiečiai. Referendumu priimta turia sutartis būtų galėjusi nuraminti dabartinį užsieniečių nepasitikėjimą Kanados ateitimi.

Užsieniečiai savo investicijoms neturi pasitikėjimo ir Ontario NDP socialistų premjero Bob Rae vyriausybė bei jos finansų ministru F. Laughrenu, pirmuoju 1991-92 m. biudžetu nustebinusiu visą Kanadą pasirinkta ideologine kova su nedarbu. Mat jis pasiskelbė metinį deficitą sąmoningai padidinęs iki 9,6 milijono. Esą to deficitu lėšomis bus parūpinta darbo Ontario gyventojams. Jie pajamų mokėsiu padidins valdžios išdo pajamas, o išradingasis socialistas F. Laughrenas per trejus metus padengs tuo deficitu išleista dolerių sumą.

Balandžio pradžioje finansų ministras F. Laughrenas pripažino, kad Ontario vyriausybės deficitų skola jau yra pasiekusi 78,6 milijono dolerio. Deficitai darbo neparūpino. Pasak F. Laughreno, skolos mažinimą bus galima pradėti tik 2020 m. Pirmiausia reikės visiškai pašalinti metinių biudžetų deficitus, o tada ateis laikas imtis ir laipsniško skolos padengimo. Gaila, kad tais lemtingaisiais 2020 m. Ontario provincija neturės nei NDP socialistų premjero Bob Rae, nei jo finansų ministerio F. Laughreno. V.Kst.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE

V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland, Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines, Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines, Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton, Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St., St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

*Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų*

Rašo iš Kauno

Kentėjo Sibire, kenčia ir Lietuvoje

Tremtinio kova su vietinės valdžios pareigūnais, gyvenančiais sovietine praeitimi

Migloms dengiant pavasarį laukus, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos (LPKTS) siunčiami, kartu su Juozu Skaržinsku — šios organizacijos tarybos nariu, vykome į Raseinius dalyvauti bendroje rajono tarybos narių ir tremtinių akcijoje, kuri ryžosi ginti pažeistas LPKTS Raseinių skyriaus pirmininko Antano Vizbaro teises.

Apytuštėje autostradoje judėjimas buvo nedidelis. Raseinius pasiekėme ankščiau negu reikėjo. Užsukę į A. Vizbaro butą, pirmininko neradome namie. Kambariuose krykštė du simpatiški mažičiai: trejų metų Justina ir dvejų — Darius. Pasikalbėjome su juos globojusia močiute.

Antaną Vizbarą pažinojau kaip vieną aktyviausių skyrių pirmininkų tremtinių organizacijoje. Mūsų, žilagalvių, minioje jis buvo jaunas, energingas, veiklus žmogus. Kasmet įdomiai, pakiliai organizuodavo laisvės kovotojų šventes gražime Dubysos slėnyje. Pirmininkaudamas visos Lietuvos politkalinių ir tremtinių suvažiavimuose, tiksliai formuluodavo mintis. Dirguodavo chorams.

Koks jis kasdienybėje? Šeimoje? Kokia jo tremties istorija? Apie tai pasakoja mama Petrutė Jankauskaitė-Vizbarienė:

— Mes buvome Igarkos tremtiniai. Ištremė mane su tėvais iš Raseinių apskritys, Zvegij kaimo 1948-ųjų gegužyje. Vyras buvo išvykęs. Taip ir likosi.

— Kokio amžiaus buvo Antanukas?

— Dar neturėjau jo. Kelionėje pagimdžiau...

— Ir išliko gyvas? Net neįtikėtina. Prisimenu, kurie gimdavo vagonė... arba kareiviai išmesdavo, arba užsūdavo.

Antano motinos veidas primena ažuolo žievę. Raukšlių išvagotas, vargo paženklintas. „Atsidususi“ moteris tęsia pasakojimą:

— Įvyko traukinio katastrofa. Kol rinko žuvusius ir sužeistus, mus išlaipino iš vagonų. Aš tuo metu pradėjau gimdyti. Patekau į greta buvusio lagerio ligoninę. Pasaulį išvydo sūnus. Daviau jam Antanuko vardą, nes buvo birželio 12 d. Rusės kalinės pavogė viską, net mano vaiko vystyklėlius. Paskui baržomis Jenisiejaus upe konvojus mus nuplukdė Igarkon. Kol turėjau iš namų pasiimto maisto, gyvenėme nuo bado. Dirbau už duonos kąsnį skalbykloje. Viskas buvo vienu kaulelyje. Nesuprantu, kaip ištvėrė. Abu tėvai mirė bado gruodžio mė-

nesį. Marinau juos ilgai, šešias dienas gulėjo ant narų, kol amžiams užmigo. Mama prašė paskutinį kartą parodyti anūkėli. Prsidėjus Atgimimui, jų palaikai buvo pervežti į Lietuvą.

— Kaip jūs tokį ažuolą užauginote?

— Buvo kasdieninė kova už būvį. Ir dabar jam nėra lengva. Tiesus yra, ir kencia už tai. Meluot neišmokiau.

Pasak motinos, Antanas nebuvo nei kartus, nei saldus, nei šakotas. Kodėl užkliuvo? Nepamirškime: Vizbaras — Sibiro tremtinys.

1992 m. rinkimų į seimą išvakarėse Antanas Vizbaras — Ariogalos rajono tarybos deputatas — atvirai agitavo už dešiniąsias jėgas. Žinoma, tai ne visiems patiko. Buvo atleistas iš darbo — kultūros ir švietimo skyriaus vedėjo pavaduotojo pareigų. Nesinori tikėti, kad politiniai motyvai. Juk Lietuva — nepriklausoma!

Nukentėjusysis aiškina taip:

— 1993 m. vasario mėn. reorganizuojamas kultūros ir švietimo skyrius. Iš 40-ties darbuotojų atleidiama tik mane vieną. Esu įsitikinęs — už politiką, nes mano atestacijos geros, o Ariogalos miesto deputatų taryba sutikimo atleisti nedavė. Iškisio prokuratūra. Įvyko net devyni teismo posėdžiai. 1993 m. gruodžio 2 d. Kelmės rajono apylinkės teismas priėmė sprendimą besąlygiškai grąžinti mane į darbą. Raseinių rajono valdyba apskundė Kelmės teismą. Aukščiausiojo teismo civilinių bylų kolegijai. 1994 m. vasario 28 d. Aukščiausiasis teismas nusprendė atvesti Raseinių rajono valdybos kasacinį skundą ir palikti galiojantį Kelmės rajono teismo sprendimą. Šis teismo sprendimas vėl ignoruojamas. Apie mane skleidžiamos tikrovės neatitinkančios žinios. Mano teisės į darbą neatstatomos. Atlyginimas nuo gruodžio mėnesio neišmokamas. Kaip man maitinti vaikus? Mane sribai muše dar įsčiose, o dabar mano vaikus badu marina. Protestavau ir protestuosiu prieš savivalę ir valstybingumo grovimą! Tegu sužino visa Lietuva...

Nebe pirmi metai verda konfliktas Raseiniuose. Vizbaras rašo valdybą raštus, į kuriuos atsakymo negauna. Vėl rašo. Su kai kuriais Raseinių rajono tarybos nariais ir tremtinių atstovais Antanas Vizbaras 1994 m. kovo 8 d. apsilanko Raseinių rajono valdybos posėdyje. Pirmininkaujantis — rajono valdytojas Ervinas Kančaitis elgiasi korektiškai. Vizbarui leidžiama perskaityti pareiškimą, kuriame jis išdėsto savo reikalavimus. Baigdamas sako:

— Man reikia gyventi. Yra du maži vaikai. Esu priverstas skolintis pinigų. Prašau man išmokėti atlyginimą. Tada aš išeisiu iš šalies.

— Prašau apleist salę. Netrukdykite darbiui. Dokumentus mes priėmėm, — sausiai pareiškia valdytojas.

— Mes norėjome patys girdėti, ką jūs nuspręsite, — prieštarauja žmonės, atlydėję Vizbarą.

— Galiu trumpai atsakyti, — patikslina valdytojas. — Gavus Aukščiausiojo teismo sprendimą — aš jo šiandien dar negavau — bus kreiptasi į sesiją, į deputatus, kurie etatus sumažins, bus įvestas etatas, kurio dabar nėra. Būsime gražintasi į darbą. Ir bus apmokėti. Dabar nieko padaryti negaliu! Sesija — kovo 30 d.

Šio konflikto priežastys labiau atsiskleidė, kai perskaičiau Raseinių rajono laikraščio „Naujas rytas“ 1991 m. gruodžio 14 d. nr. išspausdintą Girkalnio vidurinės mokyklos 27 darbuotojų kolektyvinį straipsnį „Klauda ar nesupratimas“ (perspausdintą laikraštyje „Opocijia“ 1992 m. 2 nr.). Straipsnio autoriai skundžiasi dėl Raseinių tremtinių reikalavimo atstatyti Girkalnio vidurinės mokyklos direktoriui V. Okocikiui ir kreiptasi į rajono valdžią, kad išnagrinėtų „kultūros ir švietimo skyriaus vedėjo pavaduotojo A. Vizbaro neteisėkus kontrolės metodus, netaktišką elgesį ir nepagrįstus užspuldinėjimus“.

Kaipgi pasireiškė tas neetiškas elgesys?

Ogi A. Vizbaras, atvykęs į mokyklą, pareikalavo iš valdytojų interklobo rakto ir „areštavo“ medinį Lenino portretą — ukrainiečių dovaną!

Pripažinkime, kad tautinės mokyklos kūrimo koncepcijos atvilgiu A. Vizbaras — principingas. Juk buvo jau 1991 — jų gruodis. Artėjo į pabaigą antrėjai nepriklausomybės metai! Tad ar teisingas straipsnio pavadinimas „Klauda ar nesupratimas“? O jeigu ir buvo klaida, tai kieno ji? Ar A. Vizbaro, kuris „areštavo“ Lenino portretą? Ar tų, kurie ji laikė?

Antanas Vizbaras neteko darbo, nes buvę leniniečiai atėjo į valdžią. Gaila, kad dėl to kencia nekalti A. Vizbaro vaikučiai. Antra vertus, nėra ko stebėtis: istorija vystosi spirale, ir situacija primena 1948 — jų gegužį, kai pats A. Vizbaras pradėjo savo kančių kelius dar negimęs.

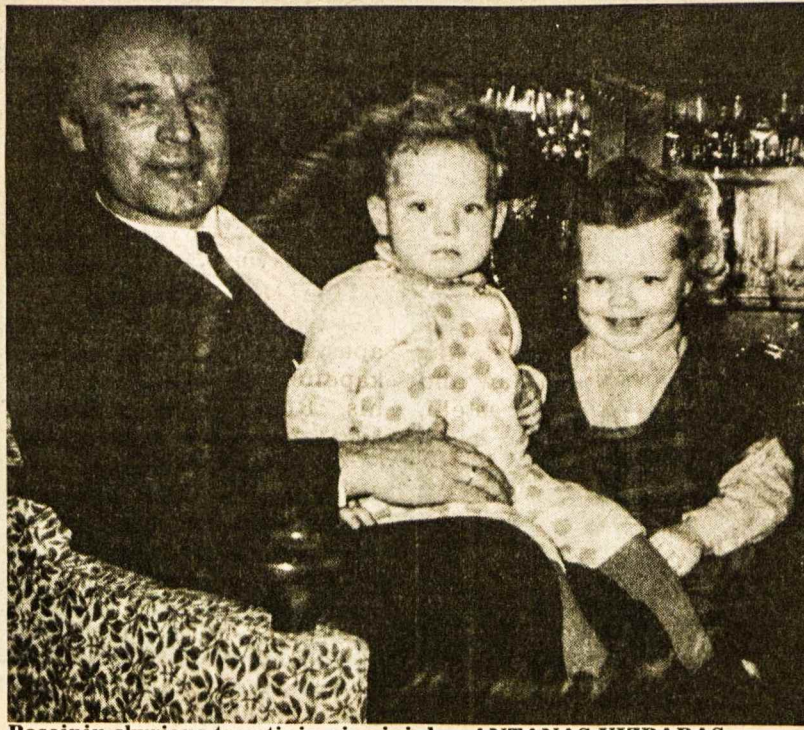
— Ar yra žinomi kiti panašūs susidorojimo su tremtiniais atvejai Lietuvoje? — klausia Antanas Vizbaras.

Tiksliai tokio atvejo gal ir nebuvo, bet tendencijos ir analogijos pastebimos. Tai vadinamieji „nepolitizuoti“ atvejai. Rudenį Kazlų Rūdoje perlaidojant partizanų nesimantė nė vieno moksleivio. (Mokyklos direktorius — stribo sūnus). Neseniai Garliavoje, svarstant iškilus partizanų vado Juozo Lukšos vardo suteikimą vidurinei mokyklai, atsirado prieštaraujančių mokytojų: „Ar galima vadinti mokyklą vardu to, kuris žudė?“ T. y. kuris gynė Tėvynę? O kuris okupavo ir žudė? Išdavė ir kolaboravo? Alytuje daužomas paminklas Motinai-tremtinei, stovintis po buvusio NKVD pastato langais. O vietos laikraštyje per vieną mėnesį pasirodė šeši puolantys tremtinius straipsniai, iš kurių paskutinis pranašauja, kad Lietuvoje prasidės genocidas ir jo vykdytojais būsia tremtiniai...

Apie visišką nesiskaitymą su politiniais kaliniais ir tremtiniais byloja ir Genocido tyrimo centro vadovo paskyrimas.

Reikia tikėtis, kad Raseinių valdžia daugiau nedramatizuos aprašyto konflikto. Ir susimąstys. Nemanykite, kad gražieji Dubysos slėniai priklauso tik tiems, kurie trėmė

Dr. doc. Antanina Garmutė, LPKTS kultūros komisijos pirmininkė

Raseinių skyriaus tremtinių pirmininkas ANTANAS VIZBARAS su savo vaikais — JUSTINA ir DARIUM 1994 m. kovo mėn.

Nuotr. Antaninos Garmutės

NUOMONĖS IR PASTABOS

Tikrovė nedžiugina

B. STUNDŽIA

Kova dėl turto?

Kartais ir Torontą aplanko Lietuvos politikai. Žinoma, Torontas tai ne Čikaga, Niujorkas ar Los Angeles. Ten pasirodė prezidentas, ministras pirmininkas, seimo, opozicijos ir visokie buvusios ar dabartinės valdžios pareigūnai. Tik V. Landsbergis, G. Vagnorius, K. Antanavičius bei kai kurie kiti pagerbė mus atsilankymais. Girdėjome jų pranašavimus ir siūlymus, ką Lietuvoje reikėtų taistyti, ko nepadarė dabartinė valdžia. Tik nepamirškime, ko jie nepadarė, ar padarė ne taip. Kalbėjo ir buvęs socialdemokratų vadovas K. Antanavičius, dabar daugiau linkęs į centrą. Tik dar neturėjome progos pasiklausyti dabartinės valdžios atstovų. Dažnai tarp dviejų nesutariančių pusių tiesa būna kažkur per vidurį. Visi skelbia esą nesavanaudiški. Tai kodėl tada dešinieji ir kairieji nesutaria ir žmonės labai supriešina? Užtat sakoma, kad abi pusės kovoja už galimybę kuo daugiau sau, giminėms ir draugams pasiglemžti valstybės turto, kurį dalinasi ministrai, visokie direktoriai, ūkio bendrovių pirmininkai, buvę partiniais sekretoriais, valdžių pareigūnai. Gal ir iševijos lietuviai ir piliečiai nedavė bijodami, kad pastarieji galės daugiau ko prisipirkti, ir visokiems valdžios pareigūnams, jų giminėms ar draugams mažiau liks tų „privatizuojamų“ gėrybių.

Pažadai — niekalas

Visų čia girdėtų partijų programos ir pažadai popieriuje puikiai išdėstyti. Žinant betgi sovietinių žmonių būdą ir papročius, tų pažadų nebuvo ir nebus laikomasi. Net ir čia išrinktos valdžios dažnai užmiršta rinkėjams duotus pažadus.

Pietų Amerikoje, kai beveik visus kraštus valdė diktatoriai, žmonės bijojo, kad jie nesikeistų, nes patikimesnis jau prisiplėšęs, negu naujas, norintis praturtėti. Gal panašiai žmonės galvoja ir Lietuvoje, nes, kaip girdėti, nepageidauja priešlaikinių rinkimų?

Kaip žmonės gali pasitikėti valdžios pareigūnais, kai visur slypi sukčiavimas, kyšiai, vagystės. Tai ir nustumdė gyvenimo lygį, nes daugumą mokesčių susirenka organizuoti kriminalistai. Valdžia kartais

paaikšina, kad kitaip susitvarkyti dar negalima. Kodėl gi es-tai galėjo? Dar 1990 m. jie pareiškė: „Jūs dar vis tęsiate dainuojančią revoliuciją, o pas mus septynios teisininkų komisijos rengia reikalingiausius įstatymus“.

Niekas dar negali išaiškinti kodėl vis nepraedamas statyti naftotiekis? Ar tik viso to reikalo uždangoje nesislepia Rusijos naftos tiekėjai, kurie žino kokius mygtukus Lietuvoje paspausti ir kur patepti?

Svečio pranešimas

Taip galvojant apie klausimus be atsakymų verta palies-ti dr. Šerkšnį padarytą pranešimą Toronto Lietuvių namuose vasario 27 d. G. Šerkšnys yra technikos mokslų daktaras, buvęs pradiniam Sąjū-

dyje, pasirašęs nepriklausomybės atstatymo paskelbimą, vėliau buvęs užsienio reikalų ministerio Soudargo pavaduotoju, narys komisijos derybose su Rusija. Papasakojo apie 1940 metų Sibiro tremtinių sūnų G. Burbulį, kuris iš karto derybose laikėsi Lietuvai palankios linijos, bet deryboms artėjant į pabaigą, jau tvirtai gynė Rusijos nusistatymą. Dabar G. Šerkšnys kartu su buvusiu ministru pirminku Abišala dirba vienoje kompiuterių bendrovėje.

Pranešėjas apžvelgė, ką Lietuva yra pasiekusi. Buvo priminta į Jungtines Tautas, išvesta Rusijos kariuomenė, įvesti litai. Bet pašalinti visoms blokybėms reikės kelių kartų. Santykiuose su kaimynais reikėtų būti lankstiems ir atidiems.

Rusijoje Jelcinas turi atkurti skolą savo kariuomenei, kurioje vyrauja imperinis mąstymas. Ne be Rusijos įtakos Gudijoje buvo išstumtas Šuškevičius, kuris stengėsi būti neutralus. Latvijoje ir Estijoje sunkiai sprendžiama rusakalbių problema. Lietuva dabar kaimynams neturi jokių pretenzijų.

Valstybės saugumas priklauso nuo pasaulinių grėsmių — karinių, politinių, ekonominių. Prie vidinių grėsmių priklauso perversmai, korupcija, organizuoti kriminalistai, socialinės krizės, įstatymų ir konstitucijos nesilaikymas. Valstybės saugumui būtina turėti savas ginkluotas pajėgas, stebėti, kad tautinės mažumos negriautų valstybės pamatų, nesusiriti tik su vienu žaliauviu tiekėju.

Dabartinė valdžios veikla vertinama neigiamai, nes per trumpą laiką gamyba sumažėjo du kartus, infliacija pasiekė 180%, sustiprėjo organizuotų gaujų veikla ir tas stabdo

gamybą ir investicijas. Ūkininkai nepatenkinti monopolinių įmonių veikla, žmonės prarado indėlius bankuose.

Daugumą mokesčių surenka padūgnės. Gal didėjant bedarbystei atsiras daugiau dirbančių žemės ūkyje. Nėra tikro kooperatinio judėjimo. Lietuvos geležinkeliai dar vis priristi prie Rusijos geležinkelių sistemų. Gal ir stebėtis nereikėtų, nes susisiekiame, geležinkeliuose ir laivyne dirba turbūt apie 80% rusakalbių.

G. Šerkšnys priklauso Krikščionių demokratų partijai ir pateikė partijos programos santrauką. Šios partijos nuostatai ir sampratos patraukliai skamba, tik, deja, pranešėjas pats pripažino, kad nesitiki jog jo partija laimėtų daugumą būsimoje seimo rinkimuose, nors esanti ir demokratiskesnė už Tėvynės sąjungą. Šios partijos nereikėtų maišyti su Krikščionių demokratų sąjunga, kuri seime turi bene du tik atstovus.

Iškilo įdomus klausimas apie karines pajėgas. Pradžioje, organizuojant krašto apsaugą, gal tik keletas patriotiškai nusiteikusių karininkų, nežiūrėdami į sovietų grasinimus, sutiko prisidėti prie karinių pajėgų kūrimo. Įtvirtinus nepriklausomybę, daug buvusios sovietinės armijos lietuvių karininkų, net ir rusakalbių, siūlė savo patarnavimus. Su jais atėjo į ginkluotas pajėgas ir sovietinės imperijos armijos neigiami reiškiniai: girtavimas, muštynės, drausmės stoka, karių sužeidimai ir net mirties atvejai.

Aplamai svečių iš Lietuvos pranešimai daugiausia baigiasi tautos ir pagalbos prašymu. Atrodo, kad partijoms (turbūt ir visiems kitiems) svarbiau iš užsienio gauti pinigų negu specialistų.

Pirmieji skrydžiai į Lietuvą

ISVYKSTANT SKRYDŽIAI	GRĮŽTANT SKRYDŽIAI
TORONTAS-HELSINKIS IŠSKRENDĄ PENKTADIENI 5.10 V.P.P. NUSILEIDŽIA ŠEŠTADIENI 7.55 V.R. HELSINKIS-VILNIUS IŠSKRENDĄ ŠEŠTADIENI 8.35 V.R. NUSILEIDŽIA ŠEŠTADIENI 10.50 V.R.	VILNIUS-HELSINKIS IŠSKRENDĄ TREČIADIENI 12.00 V.D. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI 1.20 V.P.P. HELSINKIS-TORONTAS IŠSKRENDĄ TREČIADIENI 5.05 V.P.P. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI 6.35 V.V.

DABAR GALITE SKRISTI FINNAIR LĖKTUVU PER HELSINKI GERIAUSIAI, PATOGIAUSIAI IR GREIČIAUSIAI PASIEKTI VILNIŲ NUO GEGUŽES 18 D. IKI RUGSĖJO 30 D.

• Pirmieji skrydžiai iš Toronto į Vilnių per Helsinkį
• Naujausi MD-11 lėktuvai • Aukščiausios kokybės turistinė klasė
• Nauja komercinė klasė • Leidžiama po 2 lagaminus

FINNAIR

geriausias pasirinkimas

Taupykite skrisdami į Lietuvą

\$1050

Po visą pasaulį pagarsėjęs aptarnavimas keliaujant į Vilnių ir Kauną* per Helsinkį (su mūsų bendrininke AirLithuania). Pirmi patirkite Finnair kokybę prieinama kaina tarp gegužės 18 d. ir rugsėjo 30 d. Nauja komercinė klasė iš Toronto į Helsinkį su \$600 priemoka.

Skambinkite savo kelionių biurui arba

1-800-461-8651

FINNCHARTER LTD.

geriausias pasirinkimas

Toronto (416) 222-0740

*Sąlygos: Trumpiausia kelionė-7 dienų, ilgiausia-4 mėnesių. Bilietai perkami iš anksto 45 dienas prieš išvykstant. Neįskaitytas išvykimo mokeskis. Užsakant reikia pilnai susimokėti. Atsisakant pinigai negrąžinami. Reikiant skridimą reikalingai primokėti \$200.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų

taip pat

automobilai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.

Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti (416) 537-8648

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 1180 Hurontario St. 379-7948

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2337 Bloor St. W. 767-3152

Turner & Porter

LAISVOJE TĖVYNĖJE

MOKYKLA LIEPOJOJE

Liepojoje gyvena nemažai lietuvių. Ankščiau ten veikė tik šeštadieninė lietuviška mokykla. Baltijos šalims atgavus nepriklausomybę, VIII-joje vidurinėje mokykloje buvo atidaryta pirmoji lietuviška klasė. Šiais mokslo metais darbas pradėtas su trimis lietuviškomis klasėmis. Jose yra 7 pirmokai, 8 antrokai ir 11 trečiųjų. Su jais dirba mokytojos L. Vyšniauskienė ir E. Jurevičienė. Ateityje Liepojos lietuvių susilauks lietuviškos vidurinės mokyklos ar gimnazijos. Prieš II D. karą Liepojoje buvo lietuviška gimnazija.

KATALIKAI MOKYTOJAI

Švč. Trejybės šventovėje vasario 22 d. Mišioms buvo susirinkę Ukmergės katalikai mokytojai. Jie priklausė Mokytojų klubo katalikų sambūriui. Mokytojams, Lietuvos mokykloms skirtas Mišias koncelebravo švč. Trejybės klebonas kun. Vacys Ramanas ir iš Žiezmarų atvykęs kun. Kęstutis Kazlauskas. Šiemetinė neseniai įsteigto Mokytojų klubo katalikų sambūrio veikla aptarta Ukmergės muzikos mokyklos salėje. Kun. K. Kazlauskas katalikams mokytojams įteikė iš Žiezmarų atvežtą sudžiūvintą kviečio varpą, primindamas, kad jie yra varpos, o grūdai — jų mokiniai. Mokytojų klubo vadovas Vladas Minderis skaitė pranešimą "Dieviui, Tėvynei, mokyklai". Jis ragino katalikus mokytojus nesivaiškyti nei Rytų, nei Vakarų švietimo, o savo mokyklose skatinti išlaikyti tai, kas sava, lietuviška. Susirinkime kalbėjo amžiaus devyniasdešimtmečio sulaukęs skautas mokytojas Rapolas Stankūnas, Ukmergės skyriaus krikščionių demokratų vicepirmin. Antanas Vėgėlė, švietimo ir kultūros skyriaus vadovas Gintaras Praninskas. Mokytojų klubo tarybon buvo išrinkta mokytoja Zuzana Stunženienė.

KUNIGAİKSTIS GEDIMINAS

Vilniuje jau ruošiamasi ši miestą įkūrusio kunigaikščio Gedimino paminklo statybai. Jis bus statomas pagal konkursą 1992 m. laimėjusių išėjusių skulptoriaus V. Kašubos ir vilniečio architekto H. Šilgalio projektą. Paminklą norima statyti Katedros aikštėje, Gedimino kalno papėdėje. Tikslią vietą, geriausiai tinkančią paminklui bei jo aplinkai, padės nustatyti natūralaus dydžio maketas, pagamintas architekto H. Šilgalio ir jam talkinančio skulptoriaus M. Šnipio. Tiesioginė V. Kašubos patikėtinė Beatrice Vasaris, atvykusi iš JAV, įsteigė Lietuvos kunigaikščio Gedimino paminklo statybos fondą ir su juo sėkmingai telkia lėšas jau dvejus metus. "Lietuvos rytas" kovo 18 d. laidoje cituoja Vilniaus miesto dailininko pavaduotojos Dalios Rudytės pareiškimą: "Tiesa, pastaruoju metu pradėjo aktyviai reikštis

būrelis tautiečių, pasmerkusių mus už tai, kad Lietuvos širdyje statomas paminklas ne karaliui Mindaugui, o kunigaikščiui Gediminui. Tiesa, pats fondas didesnių susidūrimų su prieštariškais autoriais neturėjo. Mes galvojame, kad vietos visų garbingų Lietuvos žmonių paminklams užteks..."

KARALIS MINDAUGAS

"Tiesa" kovo 12 d. laidoje paskelbė ELTOS pranešimą, kuriame rašoma: "Karaliaus Mindaugo kolegija perdavė prezidentui A. Brazauskui laisvą. Jame prašoma prezidento paramos ir dėmesio, kad Vilniaus Katedros aikštėje būtų pastatytas paminklas Lietuvos krikščionių, valstybės įkūrėjui karaliui Mindaugui. Atvirąjį laisvą pasirašė kolegijos kancleris V. Baškys, Vilniaus arkikatedros bazilikos klebonas monsinjoras K. Vasiliauskas ir Lietuvos teisininkų draugijos atstovai. Karaliaus Mindaugo kolegija — 1989 metais įkurta visuomeninė organizacija. Jos tikslas — Lietuvos valstybingumo ištakų įprasminimas, karaliaus Mindaugo reikšmės Lietuvos valstybingumui įamžinimas. Kolegija oponuoja siūlymam statyti Katedros aikštėje paminklą kunigaikščiui Gediminui".

LITUOVOS KARO AVIACIJA

Jos deimantinė sukaktis yra susieta su Lietuvos laivyno karo inž. P. Petronio 1919 m. kovo 12 d. pasirašytu pirmuoju įsakymu, nuo inžinerinės kuopos atskiriančiu aviacijos dalis. Ši sukaktuvinė data dabar tapo Lietuvos karo aviatorių šventė, vasario 12, šeštadienį, įvykusia Kaune, Stp. Dariaus ir St. Girėno aerodrome Aleksote. Ten iškilmingoje rikiuotėje susitiko karo aviatoriai iš Meškiučių, Pajuostės, Kazlų Rūdos, aviacijos tarnautojai ir veteranai. Juos, po rikiuotės susirinkusių Aleksoto aviacijos technikos muziejuje, pasveikino krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Apie Lietuvos karo aviacijos perspektyvas kalbėjo plk. S. Murza, karinių oro pajėgų vado pavaduotojas. Iškilminge dalyvavo Lietuvos aviacijos veteranai, Kauno miesto savivaldybės atstovai.

PIRMIEJI SKRYDŽIAI

Atsikuriant Lietuvos karo aviacija darbą vėl pradeda pirmaisiais skrydžiais. Informacijos šia tema "Tiesos" skaitytojams pateikia Ona Mickevičiūtė. Dabartinį šios aviacijos pagrindą sudaro tik keli lėktuvai — AN-2, keturi čekiški L-39 ir trys MI-8 straigtasparniai. Pastaruosius išsivijęs lietuviai yra įpratę vadinti malūnsparniais. Visas šis pradinis Lietuvos karo aviacijos turtas suteiktas Meškiučių kariniame aerodrome prie Šiaulių. Tuos lėktuvus ten taiso ir jais skraido iš buvusios Sovietų Sąjungos sugrįžę lietuviai inžinieriai ir lakūnai. Meškiučiuose yra vienintelis karinis aerodromas Lietuvoje, turintis sovietinės skrydžių valdymo technikos. Karo aviacijai priklauso ir Pajuostės aerodromas prie Panevėžio. Lietuvos karo aviacija dabar rūpinasi sienų apsauga, kontrabandininkų sekimu, gaisraviečių žvalgymu. Iš jos lėktuvų parašiotininkai atlieka mokomuosius šuolius. Inžinierius lakūnas Lietuvos civilinei ir karinei aviacijai ruošia Vilniaus aviacijos institutas.

V. Kst.

AMBER BEECH Inc.

ATLIEKAM NAMŲ

REMONTUS ir

ATNAUJINIMUS

virtuves, vonias, rūsius, įrengimus, langus, duris, plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS

AL MARGIS

TORONTO-WASAGA BEACH

(416) 656-4149

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative — atstovė pensininkų aptarnavimui). Ji NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienei** tel. (416) 679-4578 Hamiltone.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Turi patarnavimą pristatyti jūsų artimiesiems maisto kompleksus, sudarytus Lietuvoje. Pristatymas į namus nuo 5 iki 14 dienų nuo jūsų čekio gavimo. Atsiųsime jums pasirašytą pakvitavimą Lietuvoje.

SIUNTINYS nr. 12

Dešra rūkyta	2 kg	Medus	1 kg
Sūris olandiškas	1 kg	Aliejus	2 lt
Miltai	4 kg	Sviestas	250 gr
Cukrus	4 kg	Silkės marinuotos	360 gr
Ryžiai	2 kg	Kava tirpstanti	100 gr
Kruopos perlinės	2 kg	Asperinas (ASA 325 mg.)	200 tabl.
Makaronai	1 kg		

Kainos ir produktų sudėtis gali keistis kas 3 ar 4 mėnesiai, atsižvelgiant į Lietuvos rinkos kainas. Rašykite arba skambinkite dėl pilno sąrašo maisto komplektų. ŽIURĖTI PAGRINDINĮ SKELBIMĄ 4 psl.

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras su savo vadove DARIJA DEKSNYTE

Nuotr. St. Dabkaus

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

Ankstesnės emigracijos lietuvių Kanadoje buvo tik apie 30 šeimų. Didesnis

skaičius čia atvyko po Antrojo pasaulinio karo. Tuo laiku Hamiltono plieno fabrikai ieškojo darbininkų, ir tai buvo gera pradžia tautiečių susibūrimui šiame mieste. Organizavosi lietuvių veikla. Steigėsi lietuviškos institucijos. Prel. Juozas Tadarauškas įsteigė lietuvių parapiją su sava šventovė, atsirado sąlygos kultūrinei bei tautinei veiklai.

Choro pradžia laikoma 1948 m. V. Babecko suorganizuotu vyrų kvartetu. Vėliau jis išaugo į vyrų chorą. Parapijos vargonininkai buvo ir choro vadovai: 1949-50 m. V. Bagdonavičius; 1950-51 m. V. Dargis, tartinamas B. Šturmaičio; 1952-56 m. V. Untulis ir B. Šturmaičis. Mišriame chore buvo per 50 asmenų. 1957 m. parapiją atvyko muzikas kun. Bronius Jurksas, kuris chorui vadovavo ligi 1960 m. Sekančius šešerius metus parapijos vargonininko ir chorvedžio pareigas ėjo plačiai išsiviję žinomas sol. Vaclovas Verikaitis. Jam iisikėlus į Torontą, 1966 m. choro vadovavimą perėmė sol. Aleksas Paulionis. 1978 m. sezonui, vargonuoti ir chorui vadovauti pakviesta antrosios kartos lietuvių muz. Darija Deksnytė. Ji ir dabar chorui vadovauja, kuriame yra per 30 asmenų. Visi — pokarinės emigracijos atstovai.

Be giedojimo sekmadieniais

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuviams, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir į Montreale.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki

santaupas

kasd. pal. taupymo s-ia

90 dienų indėlius

1 m. term. indėlius

1 m. term. ind. mėn. pal.

3 m. term. indėlius

5 m. term. indėlius

RRSP ir RRIF (pensijos)

RRSP ir RRIF 1 m.

RRSP ir RRIF ind. 3 m.

RRSP ir RRIF ind. 5 m.

IMAME UŽ:

asmenines paskolas

nekiln. turto pask. 1 m.

nekiln. turto pask. 3 m.

NEMOKAMAS ČEKIŲ Į SĄSKAITŲ

apmokėjimo patarnavimas.

Nemokama narių gyvybės

drauda pagal santaupų

dydį iki \$2.000 ir

asmeninių paskolų

drauda iki \$25.000.

Lietuva šventovėje ir scenoje

Nepriklausomybės atstatymo iškilmė, kurioje kalbėjo ir Lietuvos ambasadorius O. BALAKAUSKAS

Doc. LAURYNAS SKŪPAS

Kovo 12-ją dieną daug lietuvių ir Lietuvą mylinčių prancūzų skubėjo į 23-ju numeriu pažymėtą namą Jean Goujon gatvėje, į italų misijos šventovę. 15.30 val. skamba visiems žinoma miela giesmė "Pulkim ant kelių" ir prasideda iškilmingas Mišios, skirtos Lietuvai, jos nepriklausomybės atstatymui paminėti. Mišias atnašauja monsinjoras J. Petsones, jam talkina Notre-Dame de Paris katedros klebonas kun. Fournier prancūziškai. Šventovė pilnutėlė.

Pamokslu metu prisimenamas šv. Kazimieras, Lietuvos globėjas, linkima Lietuvos jaunimui sekti šventojo pavyzdžiu, dirbti Lietuvos labui, eiti doros keliu. Notre-Dame de Paris klebonas irgi prideda keletą palinkėjimų. Jis – didelis Lietuvos bičiulis, jos mylėtojas, daug kartų lankęsis mūsų krašte, meldęsis šv. Kazimiero koplyčioje.

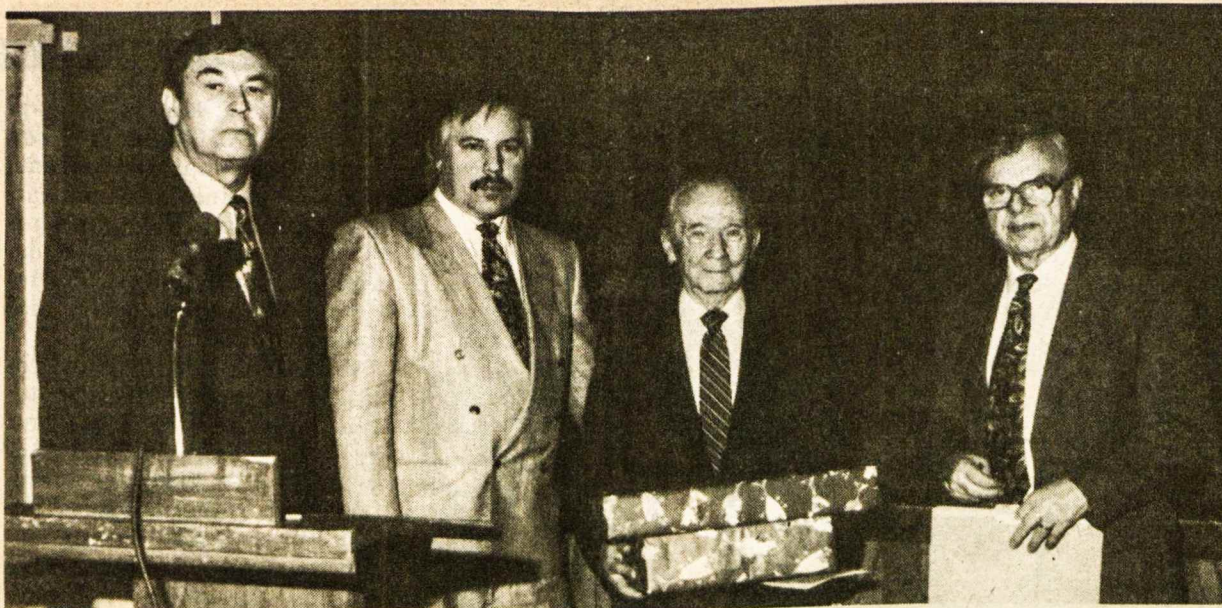
Pasibaigus Mišioms, sugiedojus giesmę "Marija, Marija", visi, besišnekučiuodami, pereina į parapijos salę, kurioje, tuoj prasidės antroji iškilmės dalis – minėjimas bei koncertas. Čia daug žmonių – pažįstamų ir nepažįstamų. Daug Lietuvos aukštųjų mokyklų absolventų, dabar gilinančių studijas Prancūzijoje. Jie atvyko į šventę ne tik iš Paryžiaus, bet ir iš Lijono, Strasburgo... Salėje taip pat įvairių Prancūzijos draugijų "Elzasas-Lietuva", "Provansas-Lietuva" ir kitų atstovai, prancūzų studentai, besistudijuojantys lietuvių kalbą ir šalies kultūrą Paryžiaus Rytų kalbų ir civilizacijų insti-

tute (dėsto Vilniaus universiteto docentas, šių eilučių autorius Laurynas Skūpas), Prancūzijos Užsienio reikalų ministerijos delegacija. Paryžiaus Lietuvių bendruomenės nariai, Lietuvos ambasados Prancūzijoje darbuotojai. Sceną puošia Lietuvos respublikos vėliava, ant stalo graži lietuviškų tautinių spalvų gvynų tulpių puokštė.

Iškilmės prasideda. Skamba Lietuvos himnas. Jį sugiedojus, Lietuvių bendruomenės pirmininkas Ričardas Bačkis taria sveikinimo žodį. Jis primena Lietuvos nueitą kelią, kalba apie nelengvą jos ekonominę būklę, apie prancūzų bičiulių nuoširdžią pagalbą mūsų kraštui. Kalbėtojas džiaugiasi Lietuvių bendruomenės atjaunėjimu.

Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje O. Balakauskas sveikina susirinkusius dviem kalbomis, pabrėžia, kad Lietuva turi daug gerų draugų, bet taip pat išreiškia tam tikrą nerimą dėl Lietuvos ateities, kadangi piktos jėgos kelia galvas Rusijoje, tebėra rusų kariuomenė Latvijoje ir Estijoje, pašonėje nelabai taikus kaimynas – Karaliaučiaus sritis. Tačiau ambasadorius O. Balakauskas tiki, kad, plečiantis kultūriniais, moksliniais, ekonominiais ryšiams su Prancūzija ir kitomis Vakarų valstybėmis, Lietuva savo nepriklausomybę išsaugos.

Dar kalba "Elzaso-Prancūzijos" draugijos pirmininkas Philippe Edet bei Lietuvių bendruomenės vicepirmininkė Karolina Masiulis (Paliulis). Šventė artėja į pabaigą. Trumpa

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo metiniame susirinkime 1994 m. kovo 27 d. įteikiamas dovanos valdybos vicepirmininkui J. Paliui (antras iš dešinės), po 30 metų intensyvaus darbo pasitraukiančiam į poilsį. Nuotraukos dešinėje pirm. dr. S. Čepas, kairėje valdybos narys Vyt. Bireta ir išd. Eug. Girdauskas. Nuotr. D. Pranaitienės

Priedai nariams, parama organizacijoms

Metinis Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo susirinkimas

VINCAS KOLYČIUS

"Pasakykite, kiek bankų, 'trust' bendrovių ar kitokių Kanados finansinių institucijų pridėjo metų pabaigoje visiems taupytojams specialių priedinių palūkanų ar sugrąžino nors ir nedideles sumokėtų palūkanų sumas už pasikolas?" — šiais žodžiais baigė savo pranešimą Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdybos pirm. dr. S. Čepas.

31-jame metiniame narių susirinkime, kuris įvyko kovo 27 d. Prisikėlimo parap. salėje,

koncertą surengė bendra lietuvių ir prancūzų-lituanistų jaunimo grupė. Skamba lietuvių liaudies dainos ir Maironio bei J. Degutytės eilėraščių posmai apie Lietuvą.

Po koncerto – pabendravimas. Tostai už Lietuvą, už lietuvių ir prancūzų bičiulystę.

pradžioje atsistojimu ir malda buvo pagerbti ir paminėti 1993 m. mirę kooperatyvo nariai, kurių buvo net 41. Valdybos pirmininkas pasidžiaugė, kad nežiūrint pasunkėjusios ekonominės būklės Kanadoje, kooperatyvo balansai paaugo beveik 3 mil. dolerių ir metų pabaigoje pelnas atrodė per didelis. Į rezervų kapitalą nebuvo tikslu pernešti didesnę dalį pelno, nes rezervai jau pasiekė 8% viso balanso. Valdžia reikalauja, kad rezervų kapitalas siektų 5% nuo balanso. Valdyba nutarė pridėti taupytojams 10% už visas jiems prirašytas per 1993 m. palūkanas, o taip pat skolininkams sugrąžinti 1% sumokėtų palūkanų už asmenines ir nuosavybės paskolas (morgičius). Atskaičius mokėsi valdžiai, dar liko 385.000 dol. gryno pelno, kuris buvo perkeltas į rezervų kapitalą. Rezervai perviršijo 4,500,000 dol. ir tai sudaro daugiau kaip 8% viso balanso.

Rezervai — tai garantijos taupytojų santaupų saugumui, ir nedaug finansinių institucijų gali pasigirti tokiais aukštais rezervais ir kartu taupytojų santaupų saugumu.

Valdybos pirmininkas pastebėjo, kad praėjusiais metais visose finansinėse institucijose pradėjo smarkiai kristi mokamos palūkanos už santaupas. Palūkanos nukrito ir mūsų kredito kooperatyve. Dėl to kai kurie taupytojai pradeda ieškoti vietų, kur jie galėtų investuoti santaupas ir gauti aukštesnes palūkanas. Pirmininkas nurodė, kad ne visos finansinės institucijos turi valdžios draudas ir patarė, prieš dedant santaupas kitur, gerai susipažinti su sąlygomis.

Anapilyje jau gautos geresnės patalpos, įvesti kompiuteriai ir šiuo metu atliekami ten visi patarnavimai, kaip ir Prisikėlimo parapijoje. Anapilyje skyrus veikia sekmadienais ir ketvirtadi-

niais. Atsiradus pageidavimams, skyrus galės būti atidarytas dar ir kitomis dienomis.

Dr. S. Čepas paminėjo, kad yra gautas Lietuvos gen. konsulo Kanadai prašymas, nupirkti traktorių Lietuvos ūkininkams, kurie sugrįžo iš tremties, arba yra buvę politiniai kaliniai.

Baigdamas pranešimą, pirmininkas padėkojo valdybos ir komisijų nariams bei tarnautojams už bendradarbiavimą ir darbą. Atskirai paminėjo valdybos vicepirmininką J. Palį, po 30 metų darbo valdyboje, jo kadencijai pasibaigus, toliau nebekandidatuojantį. Į valdybą jis įsijungė antrais veiklos metais, pasiėmęs sunkias išdininko pareigas, kai dar nebuvo kompiuterių, reikėdavo daug laisvalaikio valandų praleisti bankelyje tvarkant buhalteriją. J. Paliui buvo įteikta dovana ir palinkėta gero, užtarnauto poilsio.

Išdininko pranešimą perkaitė A. Bušinskas, atkreipdamas dėmesį į statistinius duomenis. Pvz. Prisikėlimo par. kooperatyvas, proporcingai savo dydžiui, turėjo mažiausias aptarnavimo išlaidas ir padarė aukščiausią pelną. Taip pat ir blogų, nurašytų paskolų proporcingai turėjo mažiau, palyginus su kitais. Keturiasdešimt įvairių lietuviškų organizacijų 1993 m. buvo paremta \$37,950 suma.

Paskolų komisijos pirm. Algis Nausėdas pranešė, kad nekilnojamo turto paskolų (morgičių) pareikalavimas 1993 m. buvo sumažėjęs. Gauta daugiau kaip 70 prašymų, patvirtinta daugiau kaip 7 mil. dol. paskolų. Asmeninių paskolų skaičius pakilo. Paskirtos 136 paskolos iš 142 prašymų, daugiau kaip už 1 mil. dol.

J. Freimanis, revizijos komisijos pirmininkas, pasi-

džiaugė visų atliekamų patarnavimų ir darbų tikslumu, nes tikrinant nepastebėta jokių neaiškumų.

Revizorius p. Cholkan susirinkusiems nariams patvirtino, kad viskas atliekama tvarkingai, ir nerasta jokių nesklaidumų.

Diskusijų metu dauguma narių pasisakė, kad reiktų paremti konsulo prašymą dėl traktorių Lietuvos ūkininkams. Suma palikta valdybos nuožiūrai, atsižvelgiant į metinį pelną ir kitas aplinkybes.

Sekė rinkimai. Į valdybą vietoj J. Palio pasiūlytas dr. Č. Jonys. Neatsiradus kitų kandidatų, jis buvo išrinktas. Paskolų komisijon perrinktas A. Nausėdas ir revizijos komisijon — J. Freimanis.

Diskusijų metu B. Saplys trumpai paminėjo Vilniaus krašto švietimo — mokyklų padėtį ir padėkojo už \$1,000 auką. Taip pat padėkojo susirinkime dalyvavusiam Hamiltono "Talkos" kredito kooperatyvo pirm. J. Stonkui už paskirtą auką.

Susirinkimo dalyviams buvo paskirta 14 piniginių premijų: 8 po \$25 ir 6 po \$50. Dalyvavę 278 nariai džiaugėsi savo kooperatyvo veikla ir vaise.

Šia proga paminėtinas valdybos pirm. dr. S. Čepas, kuris jau 31 metai vadovauja šiam kredito kooperatyvui. Reikia tikėtis, kad ir jaunieji valdybos nariai, kurie ateityje šiai institucijai vadovaus, paseks jo pavyzdžiu, rodančiu kaip turi būti dirbama lietuviškiems reikalams.

Kooperatyvo vedėjas R. Underys patarnauja visiems savo patarimais. Nariai yra prasmę kreiptis į jį įvairiais klausimais. Iškelti duomenys rodo, kad tikrai verta taupyti ir skolintis mūsų kredito kooperatyve.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.

Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrus: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefonas	Skambinkite
apylinkių numeriai:	U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkeltite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Rūkyti ar nerūkyti. Tai nuosprendis, kurį visi vaikai turėtų padaryti. Ir, nuolat spaudžiant dėl prisitaikymo, nereikėtų galvoti, kad tai lengva. Bet nors jie patys sau sprendimą daro, dar nereiškia, kad jie turėtų būti palikti vieni.

Kalbėkite su savo vaikais. Pabrėžkite, kad tabakas yra didžioji plaučių bei širdies ligų priežastis ir vėžio ligos sukėlėjas. Kasmet Ontario provincijoje netenka 13,000 artimųjų — daugiausia jaunystėje pradėjusių rūkyti. Taipgi mums visiems kasmet kainuoja 3 milijonai dolerių sveikatos priežiūrai ir dėl prarasto darbo laiko.

Dabar geriausias laikas pasidalinti mintimis. Kaip tik Jūsų vaikai mato ir girdi provincijos mastu

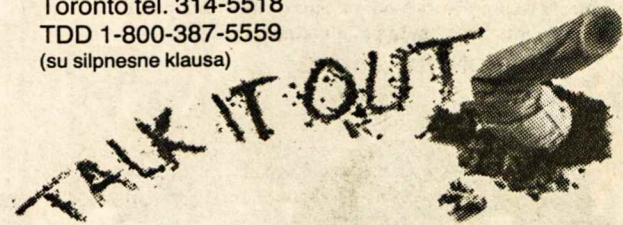
vykdomą sąjūdį prieš rūkymą. Būkite tikri — jie apie tai galvoja. Bet iš visų gaunamų pranešimų bei žinių niekas tokios įtakos jiems nepadarys kaip Jūs patys.

Pasiruošti pokalbiams apie tai išgyskite šią knygutę. Padrąsinkite savo vaikus. Suteikite jiems pasitikėjimą savimi, kuris reikalingas teisingam pasirinkimui. Ir po viso to Jūs jausitės su jais buvęs.

Skambinkite 1-800-268-1154

Toronto tel. 314-5518
TDD 1-800-387-5559
(su slėpnesne klausia)

Ministry of Health
Ontario

Pranešimas iš Čikagos

Džiaugsmo šventė

Kovo 11-tosios iškilmės Čikagoje

A. ŠMULKŠTIENĖ

Malda ir žuvusiųjų pagerbimas

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga 1994 m. kovo 13 d. Jaunimo centre Čikagoje surengė Kovo 11-tosios minėjimą.

Prie Laisvės kovų paminklo buvo iškeltos vėliavos. Mišias aukojė kun. Juozas Vaišnys, SJ, ir pasakė šiai progai skirtą pamokslą, pavadinimą "Kova prieš pesimizmą, arba optimizmas". Giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonavo muz. Manigirdas Motekaitis.

Po pamaldų prie Laisvės kovų paminklo pagerbti žuvusieji. Iškilmė vadovavo Stasys Briedis, pakviesdamas Leoną Kriaučeliūną, ALT-sgos pirm., dr. Laimą Šimulienę ir Matildą Marcinkevičienę uždegti auksą ugnį. Petrus Buchas kvietė žuvusiųjų pagerbti tylos minute. Tautiniais drabužiais pasipuošusios Kristina Jonušaitė ir Kristina Mikaitytė padėjo prie paminklo gėlių. Sugiedojus Lietuvos himną, buvo renkamas į JC didžiąją salę akademinei daliai, kuriai vadovavo Daiva Meilienė.

Oficialioji dalis

Įnešus vėliavas, sol. Dana Stankaitytė, akompanuojant muz. Alvydai Vasaičiui, pagiedoję JAV ir Lietuvos himnus. Invokaciją sukalbėjo kun. J. Vaišnys, SJ. Vida Jonušienė perskaitė Lietuvos valstybės atstatymo aktą. Lietuvos garbės generalinis konsulas Vaclovas Kleiza priminė, kad Lietuvai per 50 okupacijos metų išpaustus pėdsakus žmonėse nebus galima greitai pa-

naikinti. Bet Lietuvos padangė nėra tokia tamsi, kaip kartais ji yra mums vaizduojama. Yra joje ir gražių pragiedrulių.

Pagrindinė kalbėtoja buvo "Draugo" redaktorė Danutė Bindokienė. Ji prašė klausytojus prisiminti du svarbius 1989 m. įvykius, atkreipusius viso pasaulio dėmesį. Tai demonstracijos Kinijoje ir Katedros aikštėje bei Vingio parke Vilniuje, kur susirinkusios minios žmonių reiškė tuos pačius norus. Pasėkos to laisvės šaukimo abiejose vietose buvo skirtingos. Vilniuje irgi būtų užtekę tik vieno įsakymo, kad Katedros aikštėje ir Vingio parke žemė nusidažytų krauju. Jei tuo metu įsakymas nebuvo duotas, galima tai laikyti didžiausiu stebuklu. Tačiau laisvės sėkla buvo palaistyta krauju po dvejų metų, sausio 13-ją dieną toje pačioje Katedros aikštėje.

Kalbėtoja pabrėžė, kad kovo 11-toji nėra mažiau reikšminga už 1918 m. vasario 16-tąją. (Dėl vietos stokos išeivių vienybė pabrėžiančios mintys praleidžiamos Red.).

Kalbėtoja susilaukė gausiai atsilankiusių svečių nuosirdaus pritarimo.

Meninė dalis

Išnešus vėliavas, prasidėjo meninė dalis, kuriai vadovavo Daiva Meilienė. Jaunas 13 m. smuikininkas Valdas Vasaitis pagrojo "Koncertą D-dur" (Oscar Rieding), jam akompanavo muz. Alvydas Vasaitis.

Sol. Dana Stankaitytė giedojo "Requiem" (muz. Giedros Gudauskienės, žodž. Julijos Švabaitės-Gylienės), "Ne mar-

Eisena minint Kovo 11-tąją. Priekyje: Kr. Jonušaitė ir Kr. Mikaitytė. Už jų Lietuvos šaulių sąjungos išeivių nariai su vėliavomis. Minėjimą surengė Amerikos lietuvių tautinė sąjunga Čikagoje

Nuotr. Ir. Kriaučeliūnienės

gi sakalėliai" (muz. Tallat-Kelpšos, žodž. Liudo Giros), "Mano protėvių žemė" (muz. Broniaus Budriūno, žodž. Bernardo Brazdžionio). Publikai prašant padainavo "Oi kas sodai, do sodeliai", Br. Budriūno harmonizuotą liaudies dainą. Jai akompanavo muz. A. Vasaitis. Programos atlikėjams nesigailėta karštų plodžių.

D. Meilienė pakvietė į sceną visus, kurie prisidėjo prie minėjimo (muzikus, dainininkus, kalbėtojus). Solistėms M. Momkieniui ir D. Stankaitytei buvo ieteiktos gėlių puokštės, vyrams prisegtos gėlės.

Lietuva viena

ALTos vicepirm. Stasys Briedis padėjo visiems, kurie prisidėjo prie šio minėjimo sėkmės, dėkojo atsilankiusiems bei radijo ir spaudos žmonėms. Minėjimas buvo

baigtas tradicine "Lietuva brangi".

Sklandžiai ir įdomiai minėjimui vadovavo Daiva Meilienė. Vėliavas tvarkė šauliai, vadovaujami A. Paukštės ir ramovėnai, vadovaujami J. Mikulio.

Nors Čikagoje ir apylinkėse tą dieną buvo dar 6 renginiai, žmonių atsilankė daug.

Minėjimas buvo turiningas, neilgas, puikiai suorganizuotas ir pravaistas. Jis praėjo šiltoje, vieningoje nuotaikoje, ir žmonės skirstėsi jausdami, kad "vardan tos Lietuvos" čia buvo parodyta graži darna, nes gi yra tik viena Lietuva ir mes visi esame jos vaikai!

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Auklėtojams naudingas leidinys

Neseniai Čikagoje dienos šviesa išvydo J. Juknevičienės knygą "Patarimai dirbantiems su ikimokyklinio amžiaus vaikais". Šios knygos spausdinimu rūpinosi JAV LB švietimo tarybos pirmininkė R. Kučienė, o jos išleidimą rėmė Lietuvių fondas.

Nors Janina Juknevičienė gerai žinoma montessorininkė, tačiau jos pačios žodžiais tariant, knyga nėra skirta vien montessorinėms mokykloms ar darželiams. Joje daug naudingų dalykų ras ir šeštadienių mokyklų mokytojai bei tėvai, ypač motinos, turinčios mažamečių vaikus.

Paklausta, kada jai kilo idėja parašyti šią knygą, mokytoja J. Juknevičienė atsakė, kad būtų buvusi patenkinta turėdama panašaus pobūdžio knygą savo darbo praktikos pradžioje, kada jaunutė specialistė buvo paskirta Lietuvoje dirbti pradinėje mokykloje toli nuo kitų mokyklų. Nebuvo su kuo pasitarti, ko pasiklausti tokių paprastų dalykų kaip mokyklinės dokumentacijos tvarkymas, mokytojo darbo planavimas ir kiti klausimai, apie kuriuos pedagoginėse mokylose net neužsimenama. Ką kalbėti apie papildomą metodinę medžiagą ar priemones.

Prisimindama savo pedagoginio darbo sunkią pradžią, mokytoja puoselėjo mintį, kaip reikėtų padėti jauniems mokytojams palengvinti šį procesą. Ilgai brandinus šias mintis, atsirado knyga, kuriai medžiagą mokytoja kaupė visą savo gyvenimą.

Knyga sudaro kelios dalys. Pirmiausiai mokytojos ras pavyzdžius kaip planuoti mokomąją medžiagą, kokias ir kaip paruošti priemones užsiėmimams. Galės susipažinti su klasės dokumentacijos tvarkymu. Pasimokys kaip sutikti vaikus pirmą dieną mokyklo-

je, kad jie nepabūgtų, o atvirkščiai – pamiltų mokytoją ir susidomėtų mokykla. Iš įvairių patarimų matome, kad mokytoja J. Juknevičienė myli vaikus bei savo darbą ir visa tai nori perteikti jaunajai auklėtojų ir mokytojų kartai. Yra daug patarimų kaip ugdyti sąmoningą drausmę, be kurios neįmanomas sąmoningas auklėjimas.

Mokytoja daug dėmesio skiria kūno kultūrai ir sportui nuo mažų dienų, duodama daug patarimų šiuo klausimu mokytojams, aprašo kai kuriuos pratimus, jų eigą. Ypatinę vietą knygoje užima tautinių papročių puoselėjimas ir aiškinimas vaikams. Knygoje mokytojos ir motinos ras geros papildomos medžiagos šiais klausimais. Visi žinome kaip sunku, tačiau svarbu yra išlaikyti lietuvių šventimame krašte. Šiuo klausimu taip pat galime rasti daug patarimų. Čia yra ir Lietuvos himnas, nemažai tautinių dainų, paaiškinimų, ką reiškia Lietuvos vėliavos spalvos bei kiti simboliai. Dėmesys yra skiriamas muzikiniai vaikų lavinimui. Tam skirta daug parinktų dainelių įvairiausios progoms.

Šioje knygoje metodinė medžiaga yra išdėstyta sezonų principu. Pasakojama apie vaikų supažindinimą su metų laikų pasikeitimo požymiais, mokoma ugdyti meilę gamtai. Šiame skyriuje duodama nemažai praktiškų patarimų. Knygoje rasime žinių apie jautriuosius vaiko augimo laikotarpius. Sužinosime, kuriame amžiuje jis jautriausiai priima vieną ar kitą informaciją ir kaip yra svarbu nepraleisti šių laikotarpių. Juk neveltui sakoma "Ką jaunas įprasi, tą senas atrasi".

Kadangi Janina Juknevičienė pati gražiai piešia, tai ir knygos iliustracijos bei papildoma medžiaga yra aiškios bei patrauklios. Pagal kai kuriuos pavyzdžius auklėtojos galės pasirodyti nemažai išdalinamosios medžiagos.

Pedagoginiu požiūriu, mano nuomone, ši knyga yra vertinga. J. Juknevičienė yra pristatiusi labai daug įvairios metodinės medžiagos, puikiai ją apibūdalinusi ir paruošusi naujojiui. Besidomintys šiais dalykais, gali asmeniškai kreiptis adresu: Janina Juknevičienė, 6923 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, USA. Autorė yra nuosirdi, pasirodys lietuviams padėti. Knygą galima įsigyti LB švietimo tarybos knygyne: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Tel. 1-708-301-6410.

Knygoje metodinė medžiaga yra išdėstyta sezonų principu. Pasakojama apie vaikų supažindinimą su metų laikų pasikeitimo požymiais, mokoma ugdyti meilę gamtai. Šiame skyriuje duodama nemažai praktiškų patarimų. Knygoje rasime žinių apie jautriuosius vaiko augimo laikotarpius. Sužinosime, kuriame amžiuje jis jautriausiai priima vieną ar kitą informaciją ir kaip yra svarbu nepraleisti šių laikotarpių. Juk neveltui sakoma "Ką jaunas įprasi, tą senas atrasi".

Kadangi Janina Juknevičienė pati gražiai piešia, tai ir knygos iliustracijos bei papildoma medžiaga yra aiškios bei patrauklios. Pagal kai kuriuos pavyzdžius auklėtojos galės pasirodyti nemažai išdalinamosios medžiagos.

Pedagoginiu požiūriu, mano nuomone, ši knyga yra vertinga. J. Juknevičienė yra pristatiusi labai daug įvairios metodinės medžiagos, puikiai ją apibūdalinusi ir paruošusi naujojiui. Besidomintys šiais dalykais, gali asmeniškai kreiptis adresu: Janina Juknevičienė, 6923 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, USA. Autorė yra nuosirdi, pasirodys lietuviams padėti. Knygą galima įsigyti LB švietimo tarybos knygyne: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Tel. 1-708-301-6410.

Mokytoja Liucija Einikienė

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" prima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

"Centro kubas"
Pylimo gatvė Nr. 12
2001 Vilnius
Lithuania
tel. (370-2) 22-70-90,
22-78-41

DIANA
MACHANOUSKAITĖ
AGENTŪROS ATSTOVĖ

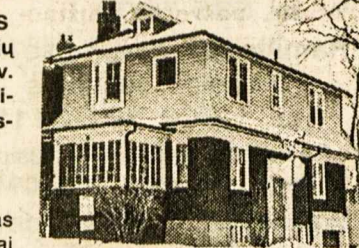
Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai, Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815

Realty One Ltd.

PARDUODAMAS
trijų miegamųjų
namas netoli Šv.
Juozapo ligoninės
ir Roncesvalles
gatvės.
Prašoma kaina
\$217.500.
Privatus keliukas
į garažą. Gražiai
pertvarkytas namo vidus pakelia pirkimo vertę. Tai
Jūsų svajonė. Tuojau skambinkite tel. 763-5161

– MARIJANA McKinnon.
Seminaras namų pirkėjams – kovo 22 d., 7 v.v.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
• statybos darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
• elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų
sutvarkymas • priekulaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
• virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo
ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir
pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
• 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

owned & operated by: Len's Trading Corp.

siūlome

STOGŲ DENGIMĄ – su nuolydžiu: asfaltinėmis plytelėmis
horizontaliu: karštos dervos technologija, ruberoidu

instaliavimą – vandens nubėgimo vamzdžių, stogo langų

ŠARNYRINIUS IŠSKLEIDŽIAMOSIUS STOGELIUS, PASTOGĖLES-KREPŠELIUS

– šarnyriniai išskleidžiamieji stogeliai – vasarnamiams,

– vienaaukščiams – kiemo pusėje, daugiaaukščiams – balkonuose

elektrinis, mechaninis valdymas

– pastogėlės-krepšeliai – įstaigoms; apsaugo nuo atspindžių, tarnauja reklamai

Norint gauti platesnę informaciją, kviečiame apsilankyti mūsų įstaigoje arba paskambinti.

Užsisakiusiems iki balandžio 15 d. – 10% NUOLAIDA

(Priimami užsakymai Wasagai ir kitoms poilsio vietoms).

TAI PATOGUMAS IR PRABANGA

625A The Queensway, Toronto, M8V 1K4, Ont.

Tel.: (416) 252-4081

Fax: (416) 252-2972

Tel.: (416) 253-1912

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Knygų rėšykla "SAMOGITIA" meniškai išrašo knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

KELIONĖ PO ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

Su lietuvių, vengrų ir kanadiečių maldininkų grupe

STASYS DALIUS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Požemių įdomybės

Kitą dieną atvažiuojam autobusą iki Šv. Stepono vartų ir siauram gatvelem einame į Kristaus nuplakimo šventovę pamaldoms. Praeinamos gatvės nešvarios, primityviai šiukšlių. Katės, kurių čia yra labai daug, nardo po išstatytas šiukšlių dėzes, ieškodamos maisto, nes, matyt, neturi šeiminių, kurie jas maitintų. Tokių benamių katėčių daugiausia buvo prie didelių metalinių šiukšlių dėžių.

Po pamaldų užiname prie netolimo Siono seserų vienuolyno pamatyti po vienuolyno požemyje iškalto uoloje rezervuaro, iškalto romėnų laikais. Ir dar dabar jis surenka lietaus vandenį, kurio perteklius išpompuojamas po lietaus laukan. Rezervuaras yra giliai požemyje, prie kurio galima siaurais lapteliais nultipti. Ir dabar jame buvo apie metrą gylio vandens.

Taip pat po vienuolyno yra atkastas Kristaus laikų kelias, kuris dabar yra 9 pėdų gilumoje. Atkastas nemažas kelio tarpas, išklotas dideliais keturkampiais akmenimis. Prie atkasto kelio padaryti priėjimo takai, kuriais priėjom pasižiūrėti šio antikinio kelio.

Paskutinės pamaldos

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Lietuvių grupė prie Apreiškimo bazilikos Jeruzalėje. Lietuvos vėliavą iškėlęs laiko bendrosios grupės vadovas kun. GREGORY BOLTE, OFM

Šv. Onos bazilika

Sekanti bazilika – Šv. Onos. Manoma, kad toje vietoje stovėjo namas, kur gimė mergelė Marija. Bazilika yra iš XII š., dar kryžievių riterių statyta. Arabų Saladinui nugalėjus, buvo paversta musulmonų mokykla. Apie 1800 m. buvo atiduota pranciškonų vienuoliams ir atstatyta kaip buvusi.

Šalia Šv. Onos bazilikos yra dar dvių šventovių gruvės – VI š. Išlikusios tik akmeninės sienos. Buvusių šventovių požemyje yra cisternos surinkti lietaus vandeniui. Prie vienos ilgos keturkampės cisternos galima nultipti akmeniniais laiptais žemyn, kur ir dabar stovi surinktas lietaus vanduo.

Šios dienos popietę, kaip vadovas Kim buvo pažadėjęs, atvežė į didelę Betliejaus arabų krautuvę. Tikrai visko daug prikrauta: alyvos medžio drožinių, aukso ir sidabro dirbinių, įvairiausių atminų. Pasirinkimas didžiausias. Per valandą laiko visi apsipirko, apžiūrėjo visas gėrybes, ir niekas nebeužėjo po krautuvę ilgiau vaikščioti. Šioje krautuvėje, primygtinai vadovo rekomenduotoje, viskas buvo brangiau, nors ir geros rūšies.

Paskutinės pamaldos Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 17, sekmadienis, pas-

Spalio 1

Naujų kelių ieškant

Skulptoriaus G. Gavėnavičiaus skulptūros iš linų gryžtelių

MARIJA PURVINIENĖ
MARTYNAS PURVINAS, Kaunas

Prieš penketą metų išeivijos spaudoje ("Dirva" 1989. VIII. 24) jau teko rašyti apie "dievdirbių įpėdini" — liaudies menininką Gintautą Gavėnavičių. Anuomet mažai žinomas skulptorius jau tada stebino savo neregėta kūryba — įspūdingomis senovės baltų dievybių figūromis.

Dabar apie tą neeilinį menininką jau daug kas rašo. Antai iškilus menotyrininkas A. Andriūškevičius ką tik parašė apie dvasią kludančią ir saldžiai žeidžiančią G. Gavėnavičiaus kūrybą ("Šiaurės Atėnai", 1994. II. 11). Tie savotiški kūriniai daugelį stebina parodoje, žavi dailininko dirbtuvės lankytojus.

Keistosios skulptūros ne medinės, kaip per amžius buvo Lietuvoje įprasta, bet iš linų gryžtelių surašiotos. Tie darbai anaipol ne kokie "šiaudiniai" — trapūs ir neilgaamžiai, o masyvūs ir tvirti — menininko išmaningai susukti iš linų pluošto. Tai vis G. Gavėnavičiaus išradimai, toli pralenkę menkas šiaudies lėlytes, su kuriomis senajame Lietuvos kaime vaikai žaisdavo. Jau pats skulptūrų pagaminimo būdas, savotiškos medžiagos pavidalas jaukus, o labai lietuviškas linų stiebelių pilkumas patraukia akį, kaip koks egzotiškas dalykas. Jau vien ta techniškoji darbų pusė būtų išgarsinusi menininką.

Tačiau tie originalūs išradimai pačiam G. Gavėnavičiui tik parankiniais dalykais liko, priemonė savo reikšmingiesiems kūriniams sukurti. Gal kai kas, tokia įdomybė aptikęs, tuojau būtų ją pavertęs "aukso gysla", puolęs masiškai gaminti pelningus ir daug kam patikusius niekučius. Betgi kitaip sutvertam žmogui tie "trupiniai aukso, gardaus valgio šaukštai" nebuvo svarbiausi. Mėnesiai ir metai prabėgdavo prie didžiųjų kūrinių — vis įspūdingesnių bei reikšmingesnių, pašvęstų amžinosios Lemties, Tikėjimo, Kančios temoms, taip artimoms nerimstančiai menininko dvasiai.

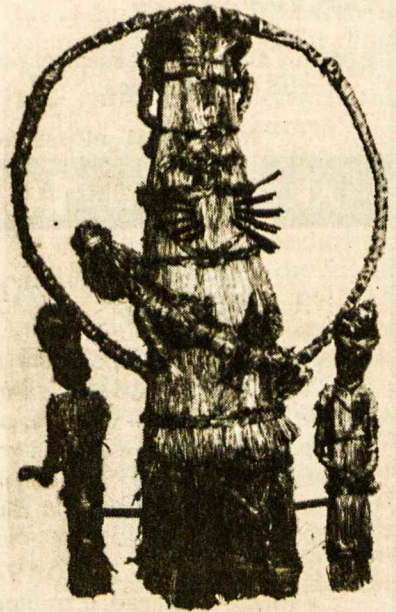
Tie stambieji darbai ištis didingi — dydžiu kiti žmogų pranoksta ir savo išraiška stulbina. Būties gelmes betiriant, ateita prie lietuviams taip artimų Pietos, Nukryžiuotojo temų. Sie G. Gavėnavičiaus kūriniai dveikia amžinybe, rimtimai, bet dažnai ir kankinančiai sielvartu.

Palaipsniui menininkas tampa madingu — jo kūriniai keliauja į privačius rinkinius. Paroda jau pabuvojo Vokietijoje, dabar kilnojama po Lietuvos miestus. Tie pasisekimai neužliūliuoja G. Gavėnavičiaus — ir toliau su stipria vidine įtampa darbuojasi įsigygame vieniemyje greta Ukmergės, šalia autostrados Vilnius-Panevėžys. Tas atsiskyrėliškas gyvenimas, gretimų miškų ramybė, Šventosios klonių vaizdai, amžinas dvasios nerimas ir graužatis skatina vis naujus ir naujus sumanymus.

Barokinė Mozes skulptūra Vilniaus arkikatedros-bazilikos priekyje. Nuotr. Alf. Laučkos

Gal didingiausias jų — svajonė apie ištisos koplyčios ar net kokios šventovės įrengimą, vien savomis skulptūromis papuošiant jos vidų, sukuriant ištis dvasingą aplinką. Ne paslaptis, jog paskutiniaisiais amžiais daugelyje Lietuvos šventovių susiviliota paviršutiniškais blizgučiais, salsvai nudailintomis šventųjų figūrėlėmis. Tas išorinis žibėjimas it koks saldaliukas gal patrauklus nemazai tikinčiųjų daliai, betgi gilesnio dvasinio nusiteikimo, juolab sukrečiančio sielos persimainymo neskatina. Tą jau daug kur suprato. Gal kiek ir Lietuvoje koks klebonas pasiryš bent kokioje koplytėlėje patalpinti sielvartingąsias G. Gavėnavičiaus skulptūras — giliau paliečiančias žmogaus dvasią.

G. GAVĖNAVIČIAUS skulptūra. Nuotr. M. Purvino

Lukšytės "Baltoji chrizantema"

Australijoje gyvenanti beletristė Agnė Lukšytė (gim. 1920 m.), be lietuvių kultūrinėje srityje daug nuveiktų darbų, yra gerai pasireiškusi ir grožinėje literatūroje. Nemažai jos novelių (ir straipsnių) buvo periodinėje spaudoje. Lietuvoje ji išleisdino jau trečią beletristikos knygą.

Pirmųjų jos novelių knyga "Kalnų velnias", atspausdinta 1970 m. Australijoje, susilaukė gero įvertinimo išeivijos spaudoje. "Kavinė po kadagių" (drama) išleista Vilniuje 1992 m. O dabar (1993 m. data) Vilniuje pasirodė patraukli jos novelių knyga "Baltoji chrizantema". Šios knygos apimtis (206 psl.) — įvairių temų devynios novelės.

"Balandžių agonijoje" aprašyta paukščio ištikimybė savaiporelei. Primenama V. Jasukaitytės novelė "Balandė, kuri lauk". A. Lukšytės kondensuotoje novelėje balandė (ar balandis) miršta, nebesulaukusi antrojo, žuvusio.

"Artūras Bušas ir Rudolfas" — psichologinė novelė. Vaizduoja priekabų, nervingą kaimyną, kurio sąžinę, pasirodo, graužė prieš daugelį metų nusauto beginklio kareivio vaizdas.

"Pekino veislės šuniukas" — savotiško ryšio tarp moteriškės ir jos globojamo šunytio vaizdavimas. Tik novelės pabaigoje išryškėja žmonos ir vyro priarišumas, nedaug bendro turintis su moters meile šuneliui. Ši novelė lyg dviejų planų, sudaryta remiantis kaimynių "pasipasakojimais".

"Šizofrenikas" — lėtas, taktiškas atskleidimas charakterio lietuvių išeivio, kurį visi laikė bepročiu — šizofreniku, kuris buvo keistokas, nors labai darbštus, mylėjo žmoną, su autorės nežymia užuomina, kad gal jis už daugelį protin-gesnis...

Dvi novelės — "Zefirantės" ir "Baltoji chrizantema" — labai romantiškos, gražūs ištikimos meilės pasakojimai. Patrauklus, beveik sentimentalius. Tai nėra būdinga rašytojui A. Lukšytei. Parašyta su išjautimu.

"Rožinis drambliukas" — modernesnių meilių ir draugysčių išryškimas tautybėmis mišrioje Australijoje. Taiklus, individualūs charakteriai. "Kaktusų spygliai" — irgi iš gyvenimo Melburne. Pabrėžiamas australų nedraugiškumas svetims aliams, naujiesiems ateiviams, taigi, ir lietuviams.

"Antrasis beldimas" — psi-

O kol kas menininkui rūpesčių pakanka — tai kovojant su savomis negaliomis, tai parodų įrengimu rūpinantis, tai vis naujiems kūrybiniais sumanymams dvasią kamuojant. Gyvenama kaip Lietuvoje — su visokiais vargais, trikdymais ir nepritekliais.

Betgi šiandien, kai taip mėgstama dejuoti, jog tie nepriklausomybininkai sugriovė okupacijos metais buvusį sotų gyvenimą, derėtų ir kitas praeities puses priminti. Sovietmečiu tokiam menininkui ir jo rūpintojėliams nebūtų atsiradę vietos jokioje parodoje. Dar daugiau — toks gyvenimo prasmės ieškotojas, nepritampantis prie privalomai valdiškos sovietinio optimizmo, tuoj būtų kur atokiau patalpintas, kad nedrumsytų visuomenės ramybės, kad ne-trukdytų visiems pagal komandą vieningoje gretoje žygiuoti.

O dabar Lietuvoje jau ryškėja didžiausias nepriklausomybės ir desovietizacijos privalumas — galimybė parinkti įvairesnį gyvenimo ir veiklos būdą, ne vien pagal privalomą šabloną egzistuojant. Kad ir per visokius vargus bei nepriekius, kad ir visai trūkstant praelytę įgudusiems komandotojams, vis prasiveržia naujo gyvenimo daigeliai — per daug nesigarsinant šen ir ten pradėdami rimti darbai, atsitiesia praelytę užengti žmonės, jauni ir gabūs surandą vis naujų galimybių veiklai. Gal kada nors istorikai minės ir G. Gavėnavičiaus kūrybą kaip Lietuvos atgijimo ženklą.

chologinė novelė apie godžiūsius pinigų ir apie turtuolės išvelgimą šio giminaičių bruožo, laiku pakeičiant (prieš mir-tį) testamentą.

Kas patraukia Agnės Lukšytės prozoj? Ji kiekvieną savo apsakymą ar novelę pradeda labai paprastai: intymiai ir asmeniškai užgiriebdama kokią detalę (net išviršinę — gėlę, atdarą langą, laukimą autobus...) ir iš jos išvyniodama pasakojimą, dažnai su įdomia intriga ir spalvingais — realiais charakteriais, irgi paimtais iš kasdienės aplinkos. Užtat apie juos pasakoja, tarsi tuos žmones gerai pažindama. Ir gi-ja po gijos ištraukia iš jų charakterio, elgesio, palaipsniui tės gijas supindama į vieną audinį — vaizduojamųjų likimą. A. Lukšytės kalba lengva, trumpi sakiniai, taiklūs — paprasti dialogai. Ji nevargina skaitytojo ilgais gamtos aprašinėjimais ar įmantriais išvedžiojimais bei filosofavimais.

Agnė Lukšytė, BALTOJI CHRIZANTEMA. Novelės. Mokslo ir enciklopedijų leidykla. Redaktorius — Jonas Nainys. Išleista Hario Lukšės lėšomis. Tiražas — 1,000 egz. Vilnius, 1993 m. Kaina sutartinė. Gaunama pas autorę: Agnė Lukšytė, 9 Elwin St., Peakhurst NSW 2210, Australia. A.R.

Atsiųsta paminėti

DĖMESIO, Punksio Kovo 11-tosios lietuvių gimnazijos moksleivių leidinys, "Aušros" priedais. Redaguoja red. kolegija, 28 psl., gausiai iliustruotas.

Antanas Kučys, VILEIŠIAI. Trijų brolių darbai tautai. Devenų kultūros fondas, Čikaga, 1993 m., 624 psl. Kaina — 27 JAV dol. Tai veikalas, prie kurio autorius darbavosi daugelį metų. Be minėtųjų asmenų biografijų, čia atskleista ir didelė dalis naujosios mūsų tautos istorijos.

Ladas Tulaba, NUO DUSIOS IKI TIBERIO. Atsiminimai I. Vingiūnos mano gyvenimo kelias biografinuose atsiminimuose. Roma, 1993 m., 443 psl. Spausdinta "Draugo" spaustuveje (4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, USA).

Pranas Zundė, KAZYS BIZAUSKAS (1893-1941). Pirmoji knyga. Išleido Lietuvos knygos klubas (4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, USA). Čikaga, 1993 m., 323 psl.

VARPAS, žurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuvių bei, nr. 28, 1993 m., redaktorius Antanas Kučys, leidžia Varpininkų filisterių draugija, 208 psl. Kaina — \$5.

Rašytoja BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

Nuotr. A. Sutkaus

Partizano šermenys ispaniškai

Birutės Pūkelevičiūtės poema "Rauda", skirta Lietuvos partizanų atminimui, 1994 metų pradžioje pasirodė Barcelonoje ispanų kalba. Kūrinį išvertė prof. Birutė Cipliaus-kaitė, išleido katalikų žurnalas "El Ciervo" (Briedis). Gautame pranešime nei tiražas, nei kaina nenurodyta.

"Planto" (Rauda) bus buvęs vienas iš nedaugelio mūsų grožinės literatūros kūrinių, prieinamų ispaniškai skaitančiai visuomenei. Tai sveikintinas proveržis į tą pasaulį, kuris mums ne sykį yra parodęs gilesnio supratimo ir simpatijos sunkiaisiais mūsų tautos bandymo laikais.

Vertėja įžanginiame žodyje apibūdina tą ypatingą lietuvių tautos laikotarpį (1944-1952), kai ginklų pasipriešinta antrajai sovietų okupacijai, nurodo, kad didvyriškos kovos buvo apdainuotos ne tik pačių kovotojų bei jų artimųjų, bet ir išeivijos kūrėjų. "Rauda" pirmą sykį pasirodžiusi 1960 m. žurnale "Aidai", 1990 m. autorė ją įjungė į premijuo-tą savo poezijos knygą "Atradimo ruduo". Poemoje "Rauda" vienas nežinomas kovotojas lyriniais įvaizdžiais yra pavir-tęs simboliu lietuvių tautos kova su paveržėjais jau nuo 1795 metų, po paskutiniojo

valstybės padalinimo, iki paskutiniųjų laikų.

Šios naujos ispanų kalba laidos proga norėtusi prisiminti ir pakartoti keletą vis iš naujo atgimstančių įžvalgų, liečiančių "Raudą".

Žuvusio už tėvynę partizano apraudojimas čia trykšta garbe ir pasididžiavimu ("Kursiame ugnį kalno viršūnėje/Paukštę aukosim ant krašto duobės"). Auka už tėvynę sujūdina minią, uždega drąsą, o mirtis tik normalus pokytis. Amžinybė neabejojama, tik klausiamai "kokiais žiedais dabar tu sužgėdėsi, kokiais lapeliais sulaposi?" Šių šermenų dramoje tai jau nebe asmeninės prasmės klausimas. Tai tautos amžinumo ritmas, kuris nebūtų pilnas be senųjų pagoniškų pažiūrų suskambėjimo. Poemoje prasimuša gimtosios žemės paveikslai, pasivaidenę paskutinę sekundę prieš didvyrišką mirtį, lyg palaime amžinybės iškeliaujančiam ir blykstelėjusi žūties prasmė.

Nėra abejonės, kad ispaniškai skaitantys lyrikos tyrinėtojai, nepaisydami sentimentų, poemoje suras apščiui meninės tikrovės ir tuo kriterijumi įvertins poemą. O mums, lietuviams, tikrai buvo malonu išgirsti naujieną apie "Planto".

Č. Senkevičius

Du įdomūs koncertai

Klaipėdos muzikos akademijos docentas birbynininkas-virtuozas, liaudies instrumentų specialistas Vytautas Tetenskas, jo dukterė pianistė Rasa Tetenskaitė ir montrealietis solistas Antanas Keblys sėkmingai koncertavo Montrealyje ir Toronte.

Apie pasirodymus Montrealyje pranešė Donaldas Giedrikas. Kovo 5 d. V. Tetenskas su lietuvių liaudies instrumentais supažindino Montrelio lituanistinės mokyklos mokinius. Kovo 6 d. dalyvavo Mišioje Aušros Vartų šventovėje. Birbyne atliko Fr. Šu-berto "Ave Maria", su choru muz. A. Stankevičiaus "Rūpintojėli skunda". Po pamaldų parapijos salėje įvyko koncertas, skirtas Aušros Vartų parapijos 40 metų suakčiai paminėti. Programą atliko Tetenskai ir Keblys, kuriuos pristatė D. Giedrikas.

Klauso tojai pasigėrėjo liaudies melodijomis Sekminių rageliu, diatonine birbyne, tradicinėmis kanklytėmis, diatoniniu lūmzdeliu, kai kuriuos kūrinius palydint pianinu. Įspūdziai daugumos buvo vienodi — nepriekiaisingai tikslus, virtuoziškas, giliai nuširdus kūrinių atlikimas. V. Tetensko ridavimai bei raliaimai pasižymėjo nuostabių išgaunamo tembro grožiu, tiksliu intonacija, plačia garso dinamine amplitude, santūrumu bei aukšta scenine kultūra. Savitai gražūs bei tobuli buvo V. Tetensko ir R. Tetenskaitės duetai. Rasa Tetenskaitė įrodė turinti stiprų muzikinį išsilavinimą. F. Liszto etudais "Miško ošimas" klausytojus sužavėjo. Akivaidi skambinimo technika ir tikslus akompanavimas jauną pianistę pristatė kaip neabejotiną muzikinę pajėgą.

Į koncertą išjungęs sol. A. Keblys pastebė, kad dainuoti lietuvių liaudies dainas su V. Tetensko muzikine palyda yra ypatingai malonu ir leng-

Muz. doc. VYTAUTAS TETENSKAS

va. Instrumento garsai, per-pindami dainas, sukuria bran-gų ir savą liaudiškos išraiškos derinį.

Toronte jie koncertavo kovo 15 d. Lietuvių namuose. Apie koncertą rašo A. Šikšnienė. Kai kurie vertinimai sutampa su montrealiečių įspūdziais. Pranešime paminėta, kad V. Tetenskas įžanginiame žodyje pasidžiaugė dabartine laisve Lietuvoje, nes sovietai draudė propaguoti liaudies kultūros lobius. Liaudies instrumentais pritariami, tėvas ir dukterė padainavo "Josiu in kalnelius" ir "Oi dariau, dariau lysveles". V. Tetensko šiuolaikinė, išbulintu birbyne išgauna labai aukštus muzikinius garsus, kokius galima išgauti kitais instrumentais, atliekančiais sudėtingus kūrinius. Skambėjo J. Švedo, B. Dvariono, J. Gruodžio, A. Kačanausko ir kitų kompozitorių kūrinių. Koncertas pajavirintas sol. A. Keblio dainuotomis liaudies dainomis ir B. Tetenskaitės pianinu atliekamais F. Liszto ir S. Rachmaninovo kūrinių. S.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Žurnalistas Albinas Valentin-
nas, gimęs 1908 m. lapkričio 20 d. Būdvietyje prie Skuodo, mirė 1967 m. kovo 6 d. Čikagoje. Jis studijavo istoriją ir literatūrą Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Nepriklausomybės metais velionis bendradarbiavo daugelyje Lietuvos laikraščių, redagavo humoristinį žurnalą "Aitvaras". Išeivijoje taipgi reikėsi spaudoje, Čikagoje leido "Peledą", rašė feljtonus. Skuodo knygos bičiuliai 1993 m. gruodžio 3 d. pirmą kartą paminėjo savo kraštiečio aštuoni-
niasdešimt penkerių metų gimimo sukaktį.

Vilniutė dailėtyrininkė Zita Žemaitytė rašo monografiją, skirtą šimtamečio dail. Adomo Varno atminimui. Jis gimė 1879 m. sausio 2 d. Joniškėje, mirė Čikagoje 1979 m. liepos 19 d., savo šimtąjį gimtadienį paankstintai paminėjęs 1978 m. gruodžio 2 d. "Draugo" kultūrinis priedas š. m. sausio 22 ir sausio 29 d.d. paskelbė ištraukas iš Vilniuje Z. Žemaitytės rašomos monografijos "Adomas Varnas: gyvenimas ir kūryba". Autorė kviečia išeivijos lietuvių, bendravusių su velioniu pokario Vokietijos stovyklose ar JAV, parašyti ir jai atsiųsti atsiminimų apie šimtametį dail. Adomą Varną. Autorės adresas: Zita Žemaitytė, Erfurto 22-50, Vilnius 2043. Monografijoje bus pažymėtos pavardės tų, kurių atsiųsta medžiaga ji galės pasinaudoti.

Čikagietė Alice Salaveičikaitė-Stephens (1905-1984), chorų vadovė ir dainavimo pedagogė, dešimtųjų mirties metinių proga kovo 13 d. prisiminta specialiu buvusio mokinių koncertu Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Velionė turėjo dainavimo studiją Čikagoje, gilius darbo pėdsakus paliko su lietuvių "Aidų" ir lenkų "Lyros" ansambliais. Jos atminimui pernai bendromis jėgomis buvo įsteigta konkursinė 1.000 dolerių metinė stipendija. Pirmąją šios stipendijos laureate tapo buvusi Australijos lietuvaite Virginija Bruožytė. Sopranas V. Bruožytė-Mulionienė dabar gyvena Klivlande ir dainavimo studijas sėkmingai tęsia Klivlando muzikos institute. Jos tvirtus žingsnis operon liudija šiam sukaityviniame koncerte su Arnoldu Voketaičiu, žymiuoju bosu-baritonu, atlikti operų duetai. Koncertan taipgi išjungė pernykščio stipendijos konkurso dalyviai Rūta Pakštaitė ir Algimantas Bar-niškis, po jų — Alvinas Giedraitienė ir Genevieve Mačytė-Giedraitienė. Atskirą pasirodymą turėjo lenkaičių "Lyros" ansamblis su savo darbotarine vadove Lucyna Migala. Programą pora dainų papildė dabar jau veteranėmis laikomos velionės ansamblių choristės. Koncertą visi jo dalyviai, iškaitant ir solistus, baigė Broniaus Budriūno "Šauksmu" ir operę kūrėjo F. Lehoro valsu.

Jautriausią nekrologą Nelei Mazalaitė-Gabienei, Niujorko Bruklne 1993 m. spalio 31 d. mirusiai romantizmo atstovei, "Literatūroje ir mene" paskelbė Ramutis Karmalavičius. Atviro laiško forma jis kalbasi su velione: "... Jūsų personažų prigimtis taurėja, o jų mintys skleidžiasi tarytum įkvėpimo akimirknių lėlijos kaip ir pati kūryba Jums — maldos sakramentas, įamžinantis artimuosius, kraujo ir Tėvynės žemės brolius. Ar mokysis kas iš Jūsų, kaip įprasinti atminimą, atėjusi iš meilės ir jaurystės sapno. Tuomet mirusieji negalės neatsikelti, kad paliudy-tų teisybę apie 'Miestą, kurio nėra' (1939), 'Karaliaus ugnis' (1942) ar 'Saulės taką' (1954). Jie liudys net ir tiems, kurie, kamuojami ironiškojo dusulio, ignoravo Jūsų iškilmingą romantizmą. Kažin ar pasidžiaugė dabartine laisve Lietuvoje, nes sovietai draudė propaguoti liaudies kultūros lobius. Liaudies instrumentais pritariami, tėvas ir dukterė padainavo 'Josiu in kalnelius' ir 'Oi dariau, dariau lysveles'. V. Tetensko šiuolaikinė, išbulintu birbyne išgauna labai aukštus muzikinius garsus, kokius galima išgauti kitais instrumentais, atliekančiais sudėtingus kūrinius. Skambėjo J. Švedo, B. Dvariono, J. Gruodžio, A. Kačanausko ir kitų kompozitorių kūrinių. Koncertas pajavirintas sol. A. Keblio dainuotomis liaudies dainomis ir B. Tetenskaitės pianinu atliekamais F. Liszto ir S. Rachmaninovo kūrinių. S.

Marijampolės fotogalerija su-rėngė dviejų fotomenininkų Romo Požerskio ir Virgilijaus Šonto darbų parodą. Ja paminėtas prieš pusantūrą metų tragiškai žuvusio V. Šontos pirmosios bendros parodos dvidešimtmetis. Su žuvusiu savo bičiuliu parodos lankytojus supažindino R. Požerskis, 1991 m. laimėjęs valstybinę Lietuvos premiją.

Geografas prof. dr. Česlovas Kudaba, miręs vėžiu 1993 m. vasario 19 d., pirmųjų mirties metinių proga buvo prisimintas Vilniaus keliautojų klube susirinkusių auklėtinų ir bičiulių. Velionies gyvenimo akimirkas atskleidė klubo salėje surengta Vytauto Ylevičiaus nuotraukų paroda. Jose buvo matomas nuodžiūris ir geras žmogus, mylėjęs Lietuvą, jos žmones ir gamtą. Tą meilę liudija jo paliktos kelionių po Lietuvą knygos — "Ilgalios apylin-kės" (1967), "Kur Nemunas teka" (1970), "Kalvotoji Žemaitija" (1972), "Upelių pakrantėmis" (1977), "Švenčionių rajonas" (1983), "Nerimi" (1986), reportažiniai straipsniai periodikoje. Vakaro dalyviai skaitė jų ištraukas, dalijosi atsiminimais.

Lietuvos filharmonijos rūmai Vilniuje po septynerius metus trukusio atnaujinimo vėl atidarė duris koncertams. Jų dalyvių dabar laukia praplėsta drabužinė, nauja laiptinė iš pirmojo aukšto į salės balkoną, gėra akustika išsaugojusi salę su truputį padidin-ta scena, patogiomis kėdėmis, erdviu priesaliu. Pirmąjį koncertą atgimusiaje salėje š. m. sausio 20 d. surengė simfoninis Lietuvos filharmonijos orkestras, diriguojamas Juozo Domarko. Jis pradėtas su pianistu Petru Geniu-šu atliktu L. Beethoveno "Ant-ruoju koncertu fortepijonui ir orkestrui", o baigtas to paties kompozitoriaus "Devinąja simfonija". Jos baigminėje dalyje orkestrui talkino Kauno valstybinis choras (meno vadovas Petras Bingelis), solistai — sopranas Regina Maciūtė, mezzo-sopranas Laima Domkaitė, tenoras Aleksejus Martynovas ir bosas Vladimiras Prudnikovas. Antrąjį koncertą Lietuvos filharmonijos salėje vasario 6 d. surengė prof. Sauliaus Sondeckio vadovaujamas Lietuvos kamerinis orkestras. Jame skambėjo G. Mahlerio, P. Čaikovskio, F. Schuberto, R. Žigaičio ir J. Juzeliūno kūrinių. Atlikėjų eiles papildė Lietuvos muzikos akademijos kamerinis choras, studentų styginis orkestras, solistai Regina Maciūtė, sopranas, ir Liudas Norvaišas, bosas. Lietuviams kompozito-riams atstovavo Rimvydo Žigaičio poema "Prie paminklo" ir Julius Juzeliūno disonansinių potėpių kupinas "Dėkojimas", skirtas Lietuvos išsilaisvinimą rėmusiam rusų akademikui A. Sacharovui, žymiajam žmogui teisių gynėjui.

Lietuvos profesinių dramos teatrų tradicinis festivalis kaset surengiamas Rokiškėje. Šiemetinis kovo 4-11 d.d. įvyko 500 vietų turinčioje Rokiškio savi-valdybės salėje. Festivalin įsi-jungė Rokiškin atvykę Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Šiaulių teat-rai. Jame šikart nedalyvavo Klaipėdos dramos teatras. Žiūrovai geriausio spektaklio prizą atida-vė Kauno dramos teatru už V. Šekspyro komediją "Dvyliktoji naktis". Ją pastatė režisierė K. Droman, viešnia iš Anglijos. Ki-tus prizus paskyrė ir geriausius aktorius išrinko vienuoliškos na-rių komisija su jon įjungtais šio festivalio rengėjais ir rėmėjais. Pagrindinį festivalio prizą laimė-jų Panevėžio dramos teatras už S. Vitkevičiaus pjesę "Mazame dvarelyje" (rež. S. Varnas), vaikams skirtos spektaklio prizą — Vilniaus jaunimo dramos teatras už pasakos inscenizaciją "Kai karalai-tis amatų mokėsi" (rež. E. Čerde-jevaitė). Geriausia moteriško vaidmens atlikėja buvo pripažinta Vilniaus rusų dramos teatro akto-rė Renata Vagnerytė O. Galino pjesėje "Sorry" (rež. S. Machovs-kis), geriausiu vyriško vaidmens atlikėju — Vilniaus mažojo dra-mos teatro aktorius Sigitas Rač-kis B. Brechto "Galilėjui" (rež. R. Tuminas). Simpatiausiu aktoriumi buvo paskelbtas Vil-niaus jaunimo dramos teatro at-stovas Raimondas Kazlas P. Gai-džio režisuotose latvio R. Blau-mažio "Siuvėjų dienose Silma-čiuose", simpatiausia aktorė — Šiaulių dramos teatro atstovė Rimantė Vaičekonytė R. Tho-mas'o pjesėje "Aštuonios mylin-čios moterys" (rež. N. Miranči-kaitė). V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	4.50%	Asmeninės paskolas	
180-364 d. term. ind.	4.50%	nuo	8.00%
1 metų term. indėlius	4.75%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	4.75%	nuo	8.00%
3 metų term. indėlius	5.25%	Nekiln. turto paskolas:	
4 metų term. indėlius	5.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu	
5 metų term. indėlius	5.75%	1 metų GIC-mėn. palūk.	4.50%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.75%	1 metų GIC-met. palūk.	5.75%
2 metų GIC-met. palūk.	5.75%	2 metų GIC-met. palūk.	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.75%	3 metų GIC-met. palūk.	5.75%
4 metų GIC-met. palūk.	6.25%	5 metų GIC-met. palūk.	6.50%
5 metų GIC-met. palūk.	6.50%	RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%	RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.75%	RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.25%	RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.50%
Taupomąją sąskaitą	3.25%	Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%	Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal.	2.00%		

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santapus laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir (vedu naujas):

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncevalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuteri)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

VLADAS VITKAUSKAS (centre) ir **JULIUS GUDAVIČIUS** (dešinėje) po nepasisekusio žygio per Beringo sąsiaurį, grįždami į Lietuvą, sustojo Čikagoje. Nuotraukoje Jaunimo centre jie kalbasi su čikagiečių sporto veteranu **ALEKSU LAURAIČIU** Nuotr. Ed. Šulaitis

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Didieji žygiai

Pasiekti Everesto viršukalnę ar mėginimas perliužti Beringo sąsiaurį – užmojai skirtini prie didžiųjų įvykių. Nepakanka ruoštis žygiams, bet reikia juos įgyvendinti. O kaina dažniausiai gali būti mirtis, nukritus į tarpeklio gylį ar šalčio bei audrų sužalota sveikata. Lietuvoje nėra kalnų, mažai sniego, bet gana daug asmenų, kultivuojančių žiemos sporto šakas. Geriausi pasaulyje jau žinomi.

Kopimas į Everesto viršukalnę visuomet viliojo alpinistus. 1953 m. Anglijos ekspedicijos nariai, n. zelandietis Edmond Hiller ir šerpas Norgay Tensing pirmieji įkopė į pasaulyje aukščiausią viršūnę ir išklė Anglijos vėliava.

Lietuvos alpinistais – pirmūnais laikomi: Jonas Domeika (1801-1892) – Kordelijerų tyrinėtojas, Jonas Čerskis (1845-1891) – nežinomų Sibiro kalnų atradėjas, Konstantinas Aris (1874-1941) – Pamyro kalnynu tyrinėtojas, Antanas Poška (1903) – du kartus perkopęs Himalajus, Olegas Truchanas (1923 – žuvęs 1972) – Tasmanijos tyrinėtojas.

Pirmą kartą Lietuvos istorijoje, susiorganizavusi tarptautinio lygio grupę alpinistų, 1992 m. rugpjūtio 20 – lapkričio 2 d.d. kopė į Everesto viršukalnę, tačiau pasiekę 8000 metrų aukštį, dėl nepakeliamų oro sąlygų turėjo nutraukti žygį. Grupę vadovavo Aleksas Bertulis iš JAV-bių, kurioje buvo viena eilė Lietuvos alpinistų, jų tarpe ir Vladas Vitkauskas, vėliau, 1993 m. pats vienas įkopė į Everestą.

Sakoma, kad alpinistui reikia daugiau valios ir susikaupimo nei kiti į viršų, bet leistas žemyn. Lietuvos alpinizmo žvaigždė Dainius Makauskis prieš trejetą metų gal ir pristigto ... ir jis liko "ne-nusileidęs" nuo Daulagrio viršūnės. Taip pat, kiekvieno žmogaus gyvenime būna momentas, kai jis pasisako, kad yra dalykų, svarbesnių už mirtį. Tai turbūt ir nulėmė, kad mūsų pirmoji alpinistų grupė 1992 m. atsisakė tęsti žygį į Everesto viršukalnę.

Everesto nugalėtojas Vladas Vitkauskas su kitu draugu Julium Gudavičium 1994 m. vasario mėn. buvo suplanavę žygį slidėmis per Beringo sąsiaurį, tačiau tai nepavyko. Apie įvykį "Draugo" 1994 m. kovo 11 d. laidoje, sporto apžvalgoje P. Palys, remdamasis Hugh Curran straipsniu, išspaudintu Aliaskoje išsinešančiame dienraštyje "Anchorage Daily News", pasakoja:

"Du drąsūs lietuviai, nuotykių ieškotojai – Vladas Vitkauskas ir Julius Gudavičius – buvo pasiryžę iš Rusijos per Beringo sąsiaurį su slidėmis pasiekti Aliaską. Deja, jų tas drąsus užmojis nepavyko. Sakoma, kad Vladas Vitkauskas ir Julius Gudavičius, jiems atvykus iš Lietuvos į Provideniją, Rusijoje, ir ten susidūrus su įvairiais nematytais trukdymais, savo planus turėjo pakeisti. Užuot čiuožus per Beringo sąsiaurį į Aliaską iš Rusijos, nutarė skristi į Aliaską ir iš ten čiuožti į Rusijos pusę. Atskridę į Wales, Aliaską, ten praleido tris naktis pas Daniel Richard, kurį Vitkauskas susipažino praėjusiais metais besilankydamas Aliaskoje.

Richard visą tą laiką bandęs juos nuo to labai pavojingo užmojo atsisakyti, nes ledas nesąs pakankamai užšalęs, labai didelis vėjas ir galia vandens srovė. Be to, net ir

eskimai, kurie čia gyvena jau maždaug 1000 metų, nieko panašaus nėra bandę. Jų perkaltėti nepavykus, jis pasiryžėlius nuvežęs 8 mylias į šiaurę nuo Wales ir motorinėmis rogemis ketvirtį mylios ledu. Kai jautęs, kad saugu, paleido.

Toliau ilgame laikraščio straipsnyje pasakojama, kad V. Vitkauskas ir J. Gudavičius properšas tarp vienos ir kitos ledo lyties turėjo perplaukti, pasinaudodami pripučiamu guminiu plaustu. Pavojaus atveju vietai nustatyti jie su savimi turėjo satelitinį signalą. Dideliam vėjui pučiant, siaučiant pūgai, pajuto, kad juos vandens srovės neša į atvirą jūrą. Tuo signalu ir pasinaudojo. Vasario 26 d. naktį, atskridę malinsparnis, radęs juos plūduriuojančius ant 100x150 pėdų ledo lyties. Taip jie buvę išgelbėti.

Lakraštyje dar buvo pažymėta, kad Vladas Vitkauskas yra pirmūnis lietuvis, pernai įkopęs į Everesto kalno viršūnę. Dar kartą grįžti ir su slidėmis bandyti nugalėti Beringo sąsiaurį jie jau nebe-norėjo.

Sig.K.

Inžinierius, savanoris, olimpietis, kuris negrįžo iš Sibiro

(Lillehammerio olimpiadai tapus istorija, proga yra prisiminti ir buvusį pirmąjį olimpietį, kuris prieš 66 metus startavo žiemos olimpiadoje St. Morice. Šio sportininko atminimui Rūtos Verkelenės straipsnį, spausdintą "Lietuvos aido", 1994 m. vasario 3 d. laidoje, pakartoja me. Sig.K.)

1992 m. vasarą M. K. Čiurlionio dailės muziejaus numizmatikos skyriuje lankėsi dvi viešnios iš Amerikos – Giedrė ir Daina Bulotaitės ir padovanojo savo tėvo Kestučio Bulotos olimpiados dalyvio ženklelį. Artėjant Lillehammerio olimpinės žaidynės, norėjusi prisiminti pirmą kartą žiemos olimpiadoje startavusį Lietuvos sportininką Kestutį Bulotą. Tai buvo 1928 m. St. Morice, Šveicarijoje.

K. Bulota gimė 1896 m. lapkričio 16 d. Taline. 1930 m. baigė Šarlotenburgo aukštesniąją technikos mokyklą Berlyne ir gavo inžinieriaus diplomą. Tarnavo Lietuvos geležinkelio valdyboje, prieš Lietuvos okupaciją ėjo valdybos direktoriaus pareigas. Buvo Klaipėdos krašto savanorių armijos leitenantas ir žymus sportininkas, daugelio sporto šakų Lietuvoje pradininkas.

1917 m. Bulota laimėjo Talino dviračių meistro titulą, o 1922 m. tapo Lietuvos dviračių lenktynių meistru. Vėliau domėjosi daugeliu sporto šakų ir ne tik pats rungtyniavo, bet ir teisėjavo. 1925 m. pasiekė du Lietuvos lengvosios atletikos rekordus: vienos angliskos mylios ėjimo (9:17,9 min.) ir šuolių iš vietos į aukštį (121 cm). Bet labiausiai Bulota pasižymėjo greitojo čiuožimo varžybose. Nuo 1922 iki 1929 m. ledo takeliuose jis laimėjo 20 pirmųjų vietų.

Kestučio Bulotos sporto karjeros viršūnė – 1928 m. St. Morice žiemos olimpiada. Nugalėtoju jis netapo (500 m – 21-ma vieta, 1500 m – 27-a), tačiau pagerino Lietuvos rekordą – 500 m nučiuožė per 50,1 sek.

Vartydama to meto spaudą, atradau Bulotos išpužius iš šios olimpiados ("Lietuvos aidas", 1928, nr. 92,95). Susidariau įspūdį, kad sportinė moralė ir etika tada buvo kitokia negu dabar. Pvz. Bulota rašo, jog čiuoždamas 5000 m ir jausdamas, kad jo varžovas norvegas Ballaugrudas stipresnis, užleido jam vi-

KĖSTUTIS BULOTA pasiruošęs startui Nuotr. iš "Lietuvos aidas"

durinį, geresnį takelį. Norvegas po varžybų lietuviui padėkojo.

Visa Lietuvos "delegacija" šiose varžybose buvo Bulota, jis vienintelis visur ir atstovavo. Kaip rašo savo prisiminimuose, daug kam buvo keista: kaip čia vienas, gal kiti boikotuoja? Daugeliui didelį įspūdį darė mūsų valstybės ženklas Vytis, išsiuvinėtas raudoname skyde ir pritvirtintas prie sportininko megztinio.

Bulota buvo ir talentingas sporto organizatorius. 1922 m. abu su Steponu Dariumi buvo vieni iš aktyviausių Lietuvos sporto lygos steigėjų, įėjo į LSL centro komitetą. Be to, Darius drauge su Bulota suplanavo pirmąjį Lietuvos stadioną ir nubraižė jo planą.

1924 m. "Sporto" žurnale Bulota aprašė ledo ritulio "bendi" tipo žaidimo taisykles. Vėliau, 1926 m., tame pačiame žurnale propagavo kanadiškąjį ledo ritulį, 1930-33 m. Bulota buvo Lietuvos fizinio lavinimo sąjungos pirmininkas. 1941 m. birželio 16 d., kaip ir daugelis veikėjų, buvo išvežtas į Sibirą. Iš ten nebe-grįžo.

Čikagos žinios

Čikagos "Lituanicos" (Liths) futbolininkai kovo 13 d. baigė šių metų salės futbolo pirmenybes Metropolitan lygos "major" gruputėje. Paskutinėse rungtynėse mūšikiai sukovėjo 3-3 prieš vieną iš stipriausių "Pegasus" komandą. Lentelėje "Lituanica" liko 6 vietoje iš 10 komandų su taškais: 4 laimėjimai, 4 pralaimėjimai ir 1 lygiosios, 26-32 įvartų šautikais.

Balandžio 10 d. "Lituanica" turėjo pirmąsias pirmenybių rungtynes žaliame aikštėje. Tą dieną 3 v.p.p. mūšikiai Lemonte rungtyniavo su "Green White" vienuolike. Balandžio 17 d. ten pat lietuviai kovos su "United Serbs".

E. Šulaitis

Skautų veikla

• Pasaulio skautų globėjo šv. Jurgio šventę "Šatrijos" ir "Rambynio" tūntai švęs balandžio 24 d. Pamaldos Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. Po jų Anapilio salėje iškilminga sueiga. Kviečiami skautininkai-kės, tėveliai, rėmėjai ir visi tautiečiai.

• LSS Kanados rajono skautininkai-kės, turintys pareigų sąjunginiuose centruose: v.s. A. Senkus – tarybos narys ir brolijos vadijos atstovas; v.s. fil. R. Žilinskis – tarybos nariai; v.s. R. Otto – brolijos VS pavaduotojas; ps. A. Saplys – sk. vyčių skyriaus vedėjas; j.v.s. B. Stundžia – "Krivulės" redaktorius; s.fil. J. Neimaniene – skaučių skyriaus vedėja; ps. J. Batūrienė – seserijos vedėjos atstovė; garbės teismas – v.s. Č. Senkevičius, pirm., v.s. D. Keršienė ir v.s. V. Morkūnas.

• V.s. V. Skrinškas, vienas iš pirmųjų "Romuvos" stovyklavietės steigėjų, Toronto skautininkų dr-vės draugininkas, pakviestas į "Romuvos" valdybą. M.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės:

Angele Salvaityte, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA :		I M A :	
4.50% už 90 dienų term. indėlius		už asmenines paskolas nuo	8.00%
4.50% už 6 mėnesių term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
4.75% už 1 m. term. indėlius		su nekeičiamu nuosimčiu	
4.75% už 2 m. term. indėlius		1 metų	6.75%
5.25% už 3 m. term. indėlius		2 metų	7.50%
5.50% už 4 m. term. indėlius		3 metų	7.75%
5.75% už 5 m. term. indėlius		(fixed rate)	
4.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.		su keičiamu nuosimčiu	
5.75% už 1 m. GIC invest. pažym.		1, 2 ar 3 metų	6.00%
5.75% už 2 m. GIC invest. pažym.		(variable rate)	
5.75% už 3 m. GIC invest. pažym.		A s m e n i n e s paskolas	
6.25% už 4 m. GIC invest. pažym.		duodame iki \$65,000 ir	
6.50% už 5 m. GIC invest. pažym.		mortgičius iki 75% įkainoto	
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)		turto. Kitos paskolos: (Line	
5.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.		of Credit) ir antrieji mortgičiai.	
5.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.			
5.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.			
6.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.			
6.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.			
3.50% už OHOSP (variable rate)			
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)			
3.50% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10.000			
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)			

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidojtuvių namų).

Rožės ilgais kotelis \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną.
Paruošiamė gėles (vairioms progoms – vestuvėms, laidojtuvioms ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.
Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir (vedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines voryklas, indų plovimo mašinas
- Skalimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronte
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

- Visos paslaugos atsikviečiant jūsų giminės iš Lietuvos.

Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jums tinkamomis oro linijomis. Pilna kaina (su mokesčiais) nuo \$1050

Į DAINŲ ŠVENTĘ!

Keliaukite kartu su mūsų meniniais vienetais – "Gintaru", parapijos choru ir kt. trečiadienį, birželio 29 d. per Kopenhagą. Pirmiems 65 užsisakiusiems, pilna kaina (su mokesčiais) **Į ŠPARDUOTA** Sekantiems 45 – pilna kaina (su mokesčiais) **\$1165**

Į ŠILTUS KRAŠTUS!
Florida, Meksika, Pietų Amerika, Tolimieji Rytai. Skrydžiai pagal jūsų pageidavimą. Teiraukitės!

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 17.30 v.v. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien į Christine (angliškai, rusiškai arba lenkiškai). Norintiems užsisakyti vietas skrydžiams ir Dainų šventę patariame nedelsiant tai padaryti.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

Los Angeles "Spindulio" muzikinė vaizdajuostė vaikams

"Mes dainuojame" 40 min., filmuota profesionaliai, įvaidinta "spinduliku", pasieks rinką 1994 m. birželio 5 d. Asmenys ar organizacijos, paaukoje \$100 ar daugiau (galima nurašyti nuo mokesčių L. B. Spindulys) gaus vaizdajuostę. Pavardės bus įrašytos kasėtoje ir dar gaus nuotrauką (iš juostos) albumą. Čekius siųsti iki 1994 metų gegužės 15 dienos šiuo adresu:

L. B. Spindulys, Danguolė R. Varnas,
4113 Tracy St., Los Angeles, CA 90027.

Kasetės kaina \$34.95. Užsisakiusiems ir sumokėjusiems iki anksto iki birželio 5 d. – tik \$29.95. Prie kainos pridėti pašto išlaidas: \$3 JAV-bėse, \$7 – kitose valstybėse. Čekius siųsti:

Neovision Productions, P.O. Box 74277,
Los Angeles, CA 90004. Tel. (213) 387-0461, FAX: ext. 10.
Užsisakant prašom užrašyti pavardę, adresą, kasėčių skaičių, kokios sistemos: NTSC (JAV), PAL ar SECAM.

Vilniaus rūmų gyventojai ONAI MAŠALIENĖI, sulaukusiai 90 metų amžiaus, Kanados generalinis gubernatorius R. Hnatishin atsiuntė sveikinimą. Šį sveikinimą jai įteikė KLB pirm. A. VAICIŪNAS

TORONTONT

Vytautas Babravičius-Simas, populiarius Lietuvos atgimimo ir Sąjūdžio dainininkas, kompozitorius ir poetas balandžio 5 d. koncertavo Toronto Lietuvių namuose. Su klausytojais, kurių susirinko gera šimtinė, dainininką supažindino Genovaitė Bijūnienė. Klausytojų tarpe buvo nemažai jaunimo — Simo gerbėjų dari šį Lietuvos.

Švelnaus tembro tenoru ly-

riškai atliekamos dainos, priartiant gitarą ir kartais lūpine armonike, iš karto pelno klausytojų simpatijas. Atlikėjas įveda dainas paaiškinančiais pasakojimais, dainuoja apie Nemuną, gamtą, melioraciją. Ypač įsimintina daina "Sodžiaus jovarai". Dainuoja džiūkiškas dainas (nes pats yra džūkas), nepamiršta ir žemaičių. Įpinami tarp dainų ir juokai. Klausytojai gražiai įtraukiami į bendrą dainą apie rožę purpurinę ir "Kartu užaugom, kartu pražydome..."

Programai pasibaigus, publika plojimais dar išprašė porą dainų ir atsidomami plojo, kol V. Kulnys pradėjo padėkos žodį už gražų koncertą, palinkėdamas dainininkui tolesnės kūrybinės sėkmės. G.B.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėję ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą 1994 m.!

Kelionės geriausiomis kainomis patogiais
FINNAIR, KLM, LH ir Austrų lėktuvais
TIESIOGINĖS KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ
kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį,
kaina — \$999 (kan.) plus mokesčiai.

Pirmą kartą šiais metais
skrydžiai per Helsinkį į
Vilnių ir Kauną su Finnair.

Kaina su nuolaida, užsakantiems skridimus dabar. Žemiausios kainos ir geriausi skrydžiai į **DAINŲ ŠVENTĘ**.
Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskvėtimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistus giminėms
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivams
- Keliones į Floridą ir kitus šilto krašto
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEPAGRISTOS ABEJONĖS

"TŽ" 1994 m. 13 nr. išspausdintas gerb. Stasio Prakapo laiškas "Ar jie lietuviai, ar...?", kuriame jis priekaištavo mums dėl pavardžių ir vardų. Pasak jo, jokia garbė turėti lietuviams "mozūriškas" pavardes, jeigu jas galima lengvai "sulietuvinti". Ką šiuo atveju reiškia "sulietuvinti", jeigu net eiliniam lenkui "Wilkielis" skamba nelenkiškai? Tai veikia rašybos klausimas. O jai mes įtakos net neturime. Autorius, teigdamas, kad Kanadoje pavardę galima labai lengvai pakeisti primant pilietybę, neįsigilino į problematiką ir nepasvarstė visų šio proceso aspektų.

Neužmirškite, kad jau keletą šimtmečių Lenkijos lietuviai gyvena už Lietuvos valstybės ribų. Per tą laikotarpį įvairiais būdais buvo lenkinamos ne vien pavardės. Nukentėjo lietuviškas švietimas, kultūra, kalba ir net bažnytinis gyvenimas. Kiekvienas lietuviškas požymis buvo laikomas nusikaltimu. Tačiau kartų kartos sugebėjo net ir labai sudėtingomis sąlygomis šiai tendencijai pasipriešinti. Suvalkų krašte ir toliau veikia lietuviškos mokyklos, klesti savi-veikla, plačiai skamba gyvas lietuviškas žodis, po ilgos ir sunkios kovos tikintieji meldžiasi savo gimtąja kalba. Ir visa tai žmonių su "mozūriškom" pavardėmis pastangomis.

Mes, naujieji ateiviai, to krašto vaikai, esame dėkingi savo tėvams ir protėviams, kad niekad nesuabejojome dėl savo tautybės. Tikime, jog ir Jūs, sąžiningiau problemą apgalvoję, surasite atsakymą į klausimą "Ar jie lietuviai, ar...?"

Dalia Jankauskaitė
Pranas Vilkelis
(pagal pasus — Dalię Jankowską, Franciszek Wilkielis, Torontas)

Red. pastaba. Šia proga primename, kad skyrėme "Skaitytojai pasisako" spausdinami laišku yra skaitytojų nuomonės, o ne "TŽ" redakcijos.

PAVARDŽIŲ LIETUVIŠKUMAS

Perskaitęs "TŽ" 1994 m. 13 nr. St. Prakapo laišką, pridėtu šias pastabas: 1. lietuvių pavardės turėtų būti rašomos lietuviškai lietuviškose įstaigose; 2. sulenkintas pavardės turintieji yra nekalti, kad tokias pavardes turi, nes tokios pavardės buvo jų lenkiškuose pasuose įrašytos imigracijos į Kanadą metu, ir jie tų pavardžių oficialiai pakeisti negali iki gaus Kanados pilietybę; 3. atsakingos gali būti tik lietuviškos įstaigos, kurios savo lietuvių tarnautojų pavardes bei vardus lietuvių tarpe viešai rašo lenkiškai, o ne lietuviškai.

Kun. J. Staškus,
rūpinęsis lietuvių imigracijos iš Lenkijos reikalais

SVEIKINAME IR DĖKOJAME MIELI IR GERBIAMI TAUTIEČIAI,

Naujai įsikūrusios Kauno m. slaugos ligoninės darbuotojų vardu sveikiname su Velykų šventėmis ir linkime daug džiaugsmo, vilties, geros sveikatos ir kad vis stiprėtų Jūsų ir tėviškės ryšiai, kad vis labiau jaustumė vienas kito širdies pulsą ir rankų paspaudimą. Dėkojame, kad nepraradote tikėjimo, jog Lietuva bus vėl nepriklausoma, kad tą viltį palaikėte savo sunkiai uždirbtais pinigais ir palydėta malda, kad išlaikėte savo kalbą, savo papročius ir lietuviškas tradicijas. Ypatingai ačiū Hamiltono lietuvių bendruo-

Los Angeles "Spindulio" jaunimo ansamblio nariai, vaizduojantės "Mes dainuojame" artistai
Nuotr. A. Razučio

SPAUDSUVĖ
PRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšto kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave, Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

GINTARAS EXPRESS
1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas
Siuntiniai lėktuvu:
1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas
Siuntiniai priimami bet kokiame ipakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$
Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plus \$14 — pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis.
Greitas ir saugus pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS** nemuituojami. Siūlome Jums šventinės gėlių puokštės bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. — 4 v.p.p. (šeštadieniais)
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

J&L SULMIERSKI and ASSOC.
INCOME TAX
TAX TRONIX
Certified Service

TORONTO - 2290 Bloor St. W. (Bloor & Runnymede) 769 - 4558
Scarborough - 695 Markham Road, Room 27 438-5656

MISSISSAUGA - 702 Burnhamthorpe Rd. 949-9988
INFORMACIJAI tel. (905) 252-4566

TURITE ATSIKAITYTI, kad grįžti...

- GST kreditai
- Child Tax Benefit (už vaiką)
- CPP (verslo srityje)
- ir daugiau jeigu...

Nori iš valstybės gauti dolerį — atei, nelauk, ne į teismą, bet pas mus. **TAXTRONIX** suskaičiuos mokesčius, ir bus po triušmo

ESAME VISĄ LAIKĄ JŪSŲ PUSĖJE

- Garantuojame — jeigu klientas yra nepatenkintas — neimame mokesčio
- Visų metų paslaugos už vienkartinį apmokėjimą (tarpininkaujame Revenue Canada reikaluose)
- Konkurencinės kainos apskaičiuojant kompiuteriais (pvz. nesudėtingas — \$22, vidutiniškas — \$29)
- 25% nuolaida sutuoktiniams

VERSLO (biznio) KLAUSIMAI?!

- Sutvarkome paskolas SBDL (Small Business Development Loan) (5%) iki \$250.000 rizikuojate tik 25%
- Specialisto patarimai — nemokamai
- Verslo registracija
- Apskaičiavimai bendrovėms
- Apskaitos nuo A iki Z

Sezono metu 7 dienas savaitėje (I, 10 - V, 15) nuo pirm. iki penkt. 10 v.r. - 7.30 v.v., Šeštad. 10 v.r. - 4 v.p.p. Sekmad. 11 v.r. - 3 v.p.p. (Mississauga)

NE SEZONO METU nuo pirm. iki ketvirt. 10 v.r. - 7 v.v.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
Naujas adresas
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)
2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
1579 Bloor St. West, Ištaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 Atstovybė
(Bloor ir Jane gatvių kampas) Lietuvoje:
Toronto, Ontario M6S 4W3 Gedimino pr. 26-217
Vilnius 2600
Tel. (416) 762-7393 Tel. (3702) 22 78 97
Fax (416) 763-0674 Fax (3702) 22 63 68

RE/MAX Above the Crowd!
Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.
Nemokamas namų įvertinimas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Century 21
DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir RIMA (Petkūtė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Parapijos susirinkimas bus balandžio 17, sekmadienį, po 11 v.r. Mišijų parapijos salėje. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

— Motinos dienos pietūs Anapilyje bus gegužės 8, sekmadienį, 1 v.p.p. Įdomią programą atliks mūsų jaunimas. Pietūs gamins J. Girklienė. Greitu laiku bus pradėdami platinti bilietus.

— Čikagoje balandžio 5 d. mirė a.a. brolis Jurgis Gataveckas, SJ.

— Po ilgameio ir sąžiningo Anapilio drabužinės tvarkymo P. Girklys iš tų pareigų pasitraukė.

— Gegužės 8, Motinos dienos progą, "Gintaro" ansamblio nariai paravinės rožes Anapilyje.

— Prisikėlimo kredito kooperatyvo Anapilio skyriaus naują patalpų oficialus atidarymas įvyks balandžio 24, sekmadienį, po 11 v.r. Mišijų.

— Sutvirtinimo sakramentą norintiems priimti pamokys yra tęsiamos sekmadieniais, po 9.30 v.r. Mišijų klebonijoje.

— Vilties kėlionės šventę organizuoja Toronto arkivyskupijos jaunimui gegužės 12, ketvirtadienį, 7 v.v. Skydome pastatė. Dalyvaus įvairių įžymybių, jų tarpe ir Motina Teresė iš Kalkutos. Iškilmingas Mišias laikys arkiv. A. Ambrozič. Visi mokiniai skatinami šiai šventei registruotis savo katalikiškoje mokyklose. Registracijos lapai yra padėti prie šventovės durų šalia žiniaraščio.

— Po vykusios Anapilyje šalpos popietės yra palikta tortinė lėkštė. Savininkę prašome kreiptis į parapijos raštinę.

— Trijų vaizdajuosčių rinkinį apie Vatikaną, "Inside the Vatican", galima įsigyti už \$49.95. Šis rinkinys buvo paruoštas bendradarbiaujant su visomis Vatikano įstaigomis. Jį visiems rekomenduoja kard. G. E. Carter. Šių vaizdajuosčių rinkinio įsigijimui reklamines anketas yra padėtos prie šventovės durų.

— Mišios balandžio 17, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Antaną, Mildą ir Juozą Lapinskus, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Petronelę Kušlikienę.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos posėdžio data pakeista. Jis įvyks balandžio 28, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Balandžio 10, sekmadienį, 1 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menė įvyko iškilmingi vėlykinių pietūs. Dalyvavo 280 asmenų. LN būrelis pirm. Birutė Abramaitienė pasveikino susirinkusius ir padėkojo už atsilankymą. Meninę programą atliko "Atžalyno" jaunesnįj šokėjai, vadovaujami Vidos Vitkūnaitės ir mokytojų Janinos Maciauskaitės ir Kristinos Bonner. Akordeonu grojo Danutė Pargauskaitė. Vėlykų stalą palaimino ir invokaciją sukalbėjo kun. Liudas Januška, OFM. Vaisės buvo paruoštos Birutės Stanulienės, Vytauto Birštono bei jų pagalbininkų. Aldona Dargytė-Byškevičienė paskaitė vaikučiams pasakėlių, o Lilija Turutaitė padainavo keletą dainelių. Baigiant pietus, atvyko Vėlykų senelė (A. Dargytė-Byškevičienė), kuri apdovanojo mažuosius dovanėlėmis. LN valdyba nuosirdžiai dėkoja moterų būrelio ponoms už ypatingai gražiai papuoštą Kar. Mindaugo menę ir už trūsą ruošiant Vėlykų stalo renginį.

Tuo pačiu metu Karalienės Mortos menėje vyko A. Suprono medžio drožinių paroda.

— Lietuvių namų moterų būrelio visuotinis narių susirinkimas šaukiamas 1994 m. balandžio 24 d., sekmadienį, 1 v.p.p. Susirinkimo metu — vaisės ir loterija. Valdyba. — Aukos Slausos namams priimančios Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose, arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

JAUNAS VYRAS, stropus ir patyręs dažytojas atlieka įvairius (mažus ir didelius) namų vidaus dažymo darbus greitai, švariai ir sąžiningai. Skambinti Linui tel. 416-767-8987 Toronto.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Art parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Marijos gerbėjų būrelis, kuriam vadovauja kun. Pijus Šrapnickas, OFM, renkasi kiekvieną penktadienį mūsų šventovėje, 7 v.v., Rožinio kalbėjimui, Sv. Rašto skaitymui, mąstymui ir kviečia visus prisidėti. Didįjį Ketvirtadienį būrelis budėjo vieną valandą prie Kristaus karsto.

— Ruošiasi tuoktis: Zita Prakupaitė su Paul A. Kruzewski.

— Čikagoje mirė a.a. brolis Jurgis Gataveckas, lietuvių Tėvų jėzuitų vienuolio narys.

— Rinkliava Lietuvos Kat. Bendrijos religinei šalpai tęsėsi per visą kovo mėnesį; surinkta \$6,301.

— KLM moterų draugijos skyrių atstovų suvažiavimas įvyks balandžio 16-17 d.d. mūsų parapijos Parodų salėje. Registracija 9.30 v.r. Sekmadienį atstovės organizuotai dalyvaus 10.15 v. Mišiose.

— Tarptautinis karavanas, kuriame dalyvaus ir lietuviai su paviljonu "Vilnius", įvyks birželio 17-25 d.d. mūsų parapijos patalpose. Karavano rengimo komitetas, kuriam pirmininkauja Danelė Didžbalienė, sudaro Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris.

— Naudojto drabužių ir daiktų išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija, vyks gegužės 4-5 d.d. nuo 9 v.r. iki 9 v.v. didžiojo parapijos salėje.

— KLM moterų mūsų parapijos skyriaus sekantis susirinkimas ir paskutinis prieš vasaros atostogas įvyks balandžio 24 d. Parodų salėje po 11.30 v. Mišijų.

— Mišios balandžio 17, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Antaną Kartavių, 9.20 v.r. — už a.a. Michaliną, a.a. Izabelę ir a.a. Juozą Skriskius, 10.15 v.r. — už a.a. Juozą Rakauskienę, už a.a. Joną-Robertą ir Simanavičių šeimos mirusius, už a.a. Reginą Hillenbrand ir Šmigelskių šeimos mirusius, 11.30 v.r. — už parapiją.

Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos skyrių atstovų suvažiavimas vyks š. m. balandžio 16-17 d.d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Šeštadienį 9.30 v.r. registracija, suvažiavimo atidarymas, darbo posėdžiai, pietūs ir draugijos veiklos aptarimas ligi 4 v.p.p. Sekmadienį Mišios 10.15 v.r. Prisikėlimo par. šventovėje. Po pamaldų užbaigiamasis susirinkimas parodų salėje. Atžymint visame pasaulyje paskelbtus šeimos metus, dr. Rimas Petrauskas skaitys paskaitą tema "Šeima ir vertybės". Aržys ir visuomenė kviečiama dalyvauti.

KLKMD centro valdyba

Toronto lietuvių pensininkų klubas yra bene gausiausia ir turbūt turtingiausia vietinė lietuvių organizacija, apjungianti daug vyresnio amžiaus asmenų ir prižiūrinti nuosavų devyinių aukštų Vilniaus rūmus. 1994 m. kovo 22 d. visuotinis klubo susirinkimas papildomai išrinko kelis valdybos narius. Valdybą sudarė: A. Sukauskas — pirm., J. Janušas — pirm. pav., L. Balsienė — užsiėmimų vadovė, L. Pocienė — sekr., J. Gudavičius — ižd., Z. Revas — televizijos programų paruošėjas, A. Biškevičienė — renginių vadovė, A. Šimkienė — renginių talkininkė, B. Stundžia — korespondentas, E. Bartminas — narys. Revizijos komisija: V. Skriskas, A. Supronas ir S. Jokubaitis. Kovo 6 d. buvo maloniai praleistos valandos prie Vėlykų stalo. Programą atliko V. Babravičius-Simas. Turėjome ir svečių iš tolimo Urugvajaus — dr. Stanevičių. Prisimenant sunkią atsistatėnės Lietuvos būklę, be pėrnai pirktų trijų traktorių, valdyba nutarė nupirkti dar kitus tris. B.S.

Įvairios žinios

Pranešimas. Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas ieško naujų narių, kuriais gali tapti asmenys, sumokėję \$25 metinį įnašą. Adresas: AM&M Publications, c/o G. Vėžys, 7338 So. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Mėgėjams prabangaus gyvenimo Scarlett Rd. — Lambton Square.

Didelis 3-jų miegamųjų butas su visa eile naujų pagerinimų, įskaitant marmurines grindis, balkoną, šildomą baseiną ir t.t. Dėl platesnių informacijų skambinti tel. 331-3000.

Teodoras (Ted) Stanulis

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" atlieka meninę programą 1994 m. Vasario 16-tosios minėjime Anapilyje. Gintaričių metinis koncertas "Palangos Juzė" įvyks gegužės 7, šeštadienį, 6 v.v. Port Credit gimnazijos auditorijoje Mississaugoje

Anapilio sodybos korporacijos metinis narių susirinkimas šaukiamas š.m. balandžio 20, trečiadienį, 7 v.v. parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, po pusės valandos, 7.30 v.v., šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint susirinkusių narių skaičiaus.

Valdyba Šių metų "Tėviškės žiburių" spaudos vakaras balandžio 9 d. didžiojoje Anapilio salėje pasišymė itin gausiu dalyvių skaičiumi. Visi pasigėrėję Čikagos "Grandies" tautiniais šokiais, pabandė laimę loterijoje, pasimatė, pašoko, pabendravo. Buvo daug jaunimo. (Plačiau kt. nr.).

"Mano šeimos genealogija", sąsiuvinis mokinių šeimos istorijos surašymui, paruoštas Kanados lietuvių mokytojų Vidos Dailidienės ir Valės Biliūnienės, bus išleistas Lietuvoje, praneša Lietuvos išeivijų jaunomenės bendradarbiavimo centras Vilniuje. Ruošiamasi spausdinti 5,000 egzempliorių balandžio pabaigoje, o padidintas tiražas (50,000) bus išleidžiamas prietaikius kai kurias knygos dalis Lietuvoje gyvenantiems vaikams. Taip pat bus surengtas televizijos laidų ciklas vaikams ir jaunimui susipažinti su tuo leidiniu ir išsiaiškinti jo puslapių užpildymo tvarką. Tai džiugus reiškinys, rodomas, kad įdomūs bei reikšmingi samanymai randa ir platesnį pritarimą. O mokytojas, to leidinio autore, belieka tik pasveikinti.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" ruošiasi vykti į Lietuvą ir įsijungti į milžinišką Dainų ir tautinių šokių šventės renginį Vilniuje ir tuo atstovauti Kanados lietuviams. Tuo būdu ir gintaričių išvyka tampa bendrinio pobūdžio, ir sėkminga kanadiškos išeivijos reprezentacija turėtų visiems rūpėti. To visus apjungiančio rūpesčio dingstimi "Gintaras" rengia pavasario pobūvį "Gintariniai prisiminimai" 1994 m. balandžio 29, penktadienį, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje ir kviečia visus dalyvauti šiltų valgių vakarieneje su vynu bei pasiūkti grojant orkestrui "Žiburs" iš Čikagos. Gautas pelnas prisidės prie didelių išlaidų sumažinimo vykstant į Lietuvą.

Ką gintaričiai naujo išmoko, kaip senus pasirodymus patobulino, bus galima pamatyti jų metiniame koncerte "Palangos Juzė" 1994 m. gegužės 7, šeštadienį, 6 v.v. Port Credit gimnazijos auditorijoje, 70 Mineola Rd. E. (Hwy 10 ir Q.E.) Mississaugoje.

Dėl bilietų į abu šiuos renginius prašoma skambinti J. Vingelienei tel. 416-233-8108. Gintaričių bičiuliai ir rėmėjai šia proga siūlo šūkį "Plokim ir aukokim!" Ypač aukos šį kartą labai reikalingos. Čekius rašyti "Gintaro" vardu ir siųsti adresu: 2364 Adena Court, Mississauga, Ont. L5A 1R1, Canada. Už jas gintaričiai iš anksto dėkoja ir laukia visų abiejuose renginiuose. S.

Gintaričiai, vykstantys į Lietuvą dalyvauti Dainų ir šokių šventėje: Daiva ir Kristina Baršauskaitės, Daina Batūraitė, Jūratė ir Ramūnė Gaizutytės, Daina Gurklytė, Aurelija Karasiejūtė, Vilija Karkaitė, Lina Paulionytė, Audra Puzerytė, Judita Raškauskaitė, Vika Ross, Indrė Sakutė, Alenutė Skriskaitė, Loretta Stanulytė, Jazmina Toraitytė, Vaiva Underytė, Indrė Viskontaitė, Marius Bijūnas, Gintaras Karasiejus, Linas Narušis, Andrius Paškus, Ričardas Raškauskas, Linas Underys, Saulius Valadka, Darius Viskontas; veteranai šokėjai: Irena ir Leonas Baziliauskai, dr. Gina Ginčauskaitė, Rita ir Juozas Karasiejai, dr. Angelė ir dr. Sigitas Kazlauskai, Mindaugas Leknickas, Raimundas Namikas, Giedra Paulionienė, Rita ir Mikas Slapšiai, Dalia Vaskevičiūtė. Grupės vadovai — Rita ir Juozas Karasiejai. K.

A.a. Adelės Staniulienės atminimui, užjausdami seserį Anicetą Aperavičienę ir šeimą, L. ir T. Tamošauskai aukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A.a. Juozo Klimo aštuonerių mirties metinių atminimui E. P. Žuliai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A.a. Antanui Danačiui mirus, užjausdami žmoną ir šeimą, draugai aukojo Politinių kalinių ir tremtinių šalpai Lietuvoje: \$100 — dr. J. Rimšaitė, A. Ledenė; \$50 — V. E. Smilgiai; \$20 — I. P. Lukoševičiai, M. Povilaitienė ir K. Kubilienė, H. Sukauskas, D. Zulionienė, V. Kubilienė; \$10 — V. B. Saulėnas, B. Sapijonienė; \$5 — F. Mačiulienė. Aukas rinko M. Povilaitienė.

Maloniai kviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius atvykti į Hamiltono lietuvių dramos teatro "AUKURAS" spektaklį - FERNANDO GARCIA LORCOS dramą "BERNARDOS ALBOS NAMAI", 1994 m. balandžio 24, sekmadienį, 3 valandą po pietų, Prisikėlimo parapijos auditorijoje. Įėjimas — \$7.00

Rengėjai — Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija

IŠKILMINGI MOTINOS DIENOS PIETŪS

įvyks 1994 m. gegužės 8, sekmadienį, 1.00 v.p.p. Anapilyje.

[domią programą atliks Anapilio vaikučių choras vad. N. Benotienės

Pietūs gamins J. Girklienė.

Bilietų kainos: suaugusiems — \$14, jaunimui nuo 8-12 m. amžiaus — \$8, vaikams iki 8 m. — nemokamai. Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų ir pas R. Celejewską tel. 231-8832.

Lietuvos kankinių parapijos taryba maloniai kviečia jus atsilankyti ir pagerbti savo motinas

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

GRYNAS BIČIŲ MEDUS. Gera dovana pasiūti giminiams į Lietuvą susikristalizavusio medaus. Specialus įpakavimas. Didesnius kiekius pristatoma į namus. Kreiptis pas bitininką J. NORKŲ Hamiltono tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

GELES

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

DAŽAU namus ir butus (vidų ir išorę), klijuoju tapetus. Darbą atlieku sąžiningai ir švariai. Nauduju aukštos kokybės dažus. Padedu pasirinkti spalvas. Nemokamas įkainavimas. Skambinti Kostui tel. (905)949-5810.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame • rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas.

Namų pirkėjų dėmesui. Visapusiška namo apžiūra ir praktiški patarimai. Skambinti Alvydai tel. 848-9628

IEŠKAU namų šeimininkės jauni šeimai, kuri gyventų kartu. Turi kalbėti angliškai. Skambinti tel. (416) 229-1011, Ext. 1616, skambinant vartoti tik "touch tone" aparatą. Palikite savo vardą ir telefono numerį.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemų įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, su-tvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba tel. 605-1883 Toronto.

MONTREALQUE

Didžiąją savaitę AV parapijoje vyko kolektyvų, kurias pravedė kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Kiekvieną vakarą 7 val. buvo pamaldos ir pamokslai, kurie su- traukdavo gausų būrį tikinčiųjų.

Vėlykų rytą AV parapijoje Pri- sikėlimo procesiją ir Mišias už parapijiečius atnašavo kun. K. Ambrasas. Parapijos choras su sol. Gina Čapkauskiene ir Anta- nu Kebliu gražiai prisidėjo prie pamaldų iškilmingumo. Chorui di- rigavo muz. Aleksandras Stanke- vičius, solistams ir chorui vargo-

nais pritarė muz. M. Roch. Visa muzikinę dalį koordinavo Anta- nas Mickus.

Nors lietus lijo ir buvo gana vė- su, bet į pamaldas prisirinko pil- na šventovė. Buvo daug svečių, at- vykusių iš kitų miestų. Po pamal- dų dauguma susirinko į parapijos salę pasisveikinti Vėlykų proga ir pasivaikinti užkandžiais, kava ir vynu.

Danos ir Algio Urbanavičių duk- relė pakrikštyta Tina-Ann var- dais. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545 FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	5.75%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m. —	6.25%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m. —	6.50%	Taupymo — kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.75%	RRIF—RRSP — 1 m.term.	5.75%
180 d. - 364 d.	4.25%	RRIF—RRSP — 2 m.term.	6.25%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF—RRSP — 3 m.term.	6.50%
60 d. - 119 d.	4.00%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Neklin. turto:		asmenines — nuo	7.25%
1 metų	7.75%		
2 metų	8.25%		
3 metų	8.50%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuosirdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

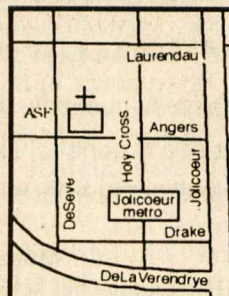
MONTREALIJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFOR-
MACIJOS IR APTAR-
NAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

realty systems inc.

RAIMUNDAS (Raymond) PACEVIČIUS

Darbo tel. (905) 896-3333

galima susisiekti 24 val. (Pager)

Namų — (905) 524-3899

FAX (905) 848-5327